

ЗАРЕВО

БЮЛЕТЕНЬ

МЮНХЕН

Рік I.

1949

Число 1.

ЗАРЕВО

БЮЛЕТЕНЬ
Об'єднання Українських Студент-
ських Товариств Національного
Солідаризму "Зарево".

ЛІСТОПАД 1949

Число 1.

Рік I

Стор.

ВІД РЕДАКЦІЇ.....	1
ЯРОСЛАВ ГАЙВАС: Сучасний стан на Рідних Землях.....	2
МАРКО АНТОНОВИЧ: Наші завдання на ідеологічному фронті.	18
АРКАДІЙ ЖУКОВСЬКИЙ: Завдання та побудова Централі Українських Студентських Товариств Національного Солідаризму.....	25
ПЕТРО СТЕРЧО: ХУ-й Звичайний З'їзд ЦЕСУС-у.....	31
МИКОЛА ПЛАВЮК: Високопрестижний Тиждень ЦЕСУС-у.....	33
МАРКО АНТОНОВИЧ: Праця Комісій.....	36
МАРКО АНТОНОВИЧ: Плян праці з діяльності: Суспільно-громадські рухи в Україні в XIX-XX вв.....	38
БОГДАН ФЕДЕНКО: Плян видавання античних авторів.....	38
БОГДАН ВИНАР: Проект праць Економічної Комісії.....	39
Хроніка: Ерланген.....	41
Грац.....	41
Мюнхен.....	42
Зустріч із Проф.Д-ром О.Грановським.....	42
Екскурсія до середньовічного Роттенбургу	43
Зустріч з Інж.Дмитром Андрієвським.....	44
Комуникація.....	45

-----000-----

Передрук за поданням джерела - дозволений.

Видає "ЗАРЕВО" Редактор КОЛЕГІЯ.
Германія

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

"ЗАРЕВО" - MÜNCHEN, Ungererstraße 56/III
Германія

-----000-----

ЦЕ ЧИСЛО БЮЛЕТЕНЮ ПОЯВИЛОСЬ ЗАВДЯКИ
ЛАСКАВИМ ПОЖЕРТВАМ СЛІДУЮЧИХ УСТАНОВ ТА ОСІБ:

1. Кодус - Фюрт. (позичка).....50 нм.
2. Інж. ЕРАСТ ДЗЮБИНСЬКИЙ.....30 нм.
3. Мгр. ІВАН СТЕБЕЛЬСЬКИЙ.....20 нм.
4. Др. МАРКО АНТОНОВИЧ.....20 нм.
5. Др. ПЕТРО СТЕРЧО.....20 нм.
6. МИРОН СТЕБЕЛЬСЬКИЙ.....15 нм.
7. Інж. КОНСТАНТИН КОВРИН.....10 нм.
8. Інж. ДМИТРО ГРИГОРЧУК.....10 нм.
9. Мгр. ВАСИЛЬ ШМУЛЯК..... 1 ам.дол.
10. ОЛЕКСІЙ ВОРОНИН.....10 н.м.

Управа "Зарева" гаряче дякує шановним жертво-
давцям за зрозуміння до прагнень україн-
ської Націоналістичної молоді, вияв-
лене ділом.

---ooooo---
ooo
o

- 1 -
ВІДРЕДАКЦІІ

Випускаючи перше число Бюллетеню, ми поставили перед собою завдання ознайомити загал української молоді з тими думками, що сьогодні цікавлять молодь, об "єднану в "Зареві".

Дві проблеми кардинального порядку лягають в основу наших міркувань: 1) проблема Краю з його кладдями студіями віднесені на Рідних Землях та з особливими узгладженнями, що ними прямує сучасна українська молодь під большевицькою окупацією; 2) проблема духового росту української молоді на еміграції, як тісні ланки, що поєднана в свій час витримати тягар подій у ланцюзі всеукраїнського комплексу.

Беручи під увагу першу проблему, цілком усвідомлюємо собі вагу пізнання советської дійсності так ю, як воно є: напружені експансії Москви, її політичного, економічного та національного імперіалізму. Це належить ключеве завдання - над ним п. винен призадуматись не тільки той, хто в момент безпосередньої зустрічі з цією дійсністю готовий прийняти удар і платити ударом, а й кожен, хто не хоче бути принаймані заскоченим, хто не хоче стати перед рідним порогом, як перед Багдадською брамою.

Порушуючи другу проблему, не можна познанти дальнього будущого питань загального порядку, виходячи з того становища, що наше перебування поза межами Краю оправдане лише під умовою, коли загал нашій еміграції відчуває потреби Краю і спідомій своїх найелементарніших завдань супроти нього, коли наші голсоні слова і не раз такі далекосяглі рішення покриваються з нашою совістю й нашими ділами.

І тут не можемо з заплющеними очима поминати хаосу, що панує в духовій проблематиці сучасного українського життя. Не вистарчає побиватися за самими иого причинами. Перший засіб усунення його - це впірта праця, це об "ективне пізнання. Цей шлях ми вибрали.

Тому, цей шановний читач не ламає рук над прямим підходом авторів Бюллетеню до певних справ, до їх сьогодні течії інші середовище має за істину, так би мовити, за "камінь, якоже небрегома". Цей підхід, хоч непідкращений, та цирій, хоч гострий, та позбавлений злоби. Віримо в свою силу, бо ми молоді. Не перецінюємо, і завжди готові доповнювати їх попередніми здобутками та гартувати власним досвідом, бо роки, в які ми виросли, були сувереною школою. І нікто, хто хотів би бачити нас проломом у власній хаті (а багатьох саме так учила їхня власна совість сприймати український націоналізм) цей не сумнівається, що ми від нього не відступили і не збираємося "перемальовувати цитів".

Якраз "Зарево" поставило собі за мету гуртувати українську націоналістичну молодь. Але це не означає, що наше середовище відгородило себе від українського ненаціоналістичного світу - київські Радо вітаємо у себе тих, що стоять на інших ідеїчних позиціях, якщо вони не суперечать нашому національному принципові. Самі також використовуємо колику можливість зустрічі та обміну думками з нашими спонентами. Одного від них вимагаємо: свідомого і логічного визначення своїх ідейних залишень.

Віримо, що це - один із шляхів, який наближає до впорядкування нашого внутрішнього життя, одна з передумов, що її треба поставити на стопорі розвитку відірваного від рінкового грунту покоління.

Віримо, що загальні рідні не відверне на чужині нашої уваги від духовних процесів сучасного світу. А живемо в переломову добу, що може затягнути світ печать на розвитку людства на довгі-довгі роки.

(В с т у п)

Говорити про становище на Рідних Землях – це, в основному, – з'ясувати ту стадію українсько-російської боротьби, яка сьогодні там розвивається. Українсько-російська боротьба, тобто, наступ російського імперіалізму на Україну й українська протидія йому, – це незрівняна драма, що витискає вирішне обличчя в історії Східної Європи. Боротьба ця триває понад сімсот років і, власне, немає в ній жодного відтику, на якому ці два народи йшли один побіч другого, як дві суверенні сили, не загрожуючи один одному. Історія Європи не знає такого довгого й такого напруженого конфлікту. А сьогодні його напруження досягає свого вершина. Як дотепер, то він завжди розвивався між двома бігунами, між двома символами. Один із них – це Конотоп, а другий – Крути. Таке було дотепер невідхильне або-або. Чи на майбутнє українсько-російські стосунки можуть змінитися, – побачимо. На всякий випадок, про їхню зміну можна буде думати щойно тоді, коли український народ побудує на своїй території своє суверенне державне життя й коли не потребуватиме ніякої "допомоги" чи "опіки" будьякого, а тим більше – російського "старшого брата".

Сьогоднішнє напруження цієї історичної боротьби доведене до найвищої міри. Російський імперіалізм, на цей раз у шатах червоного большевизму, тотально наступає на українство, знищуючи його, як самобутнє і суверенне, на кожному відтинку. Сьогодні боротьба йде не за колоніяльний визвол України, як це було за царських часів, ані за роздачу своїм чи грабування росіянами тих чи інших матеріальних цінностей, ані за панування російського чиновника чи хандарма в Україні. Сьогодні йдеться про вирвання душі українського народу, про знищення його найглибшого змісту, про доведення його до стану, в якому він зможе бути вже тільки безвольним об'єктом для розбудови могутності російської імперії. Кожен відтинок життя, кожна галузь людської діяльності, без найменших винятків, – саме в цьому напрямі обстрілювані большевиками.

З українського боку успішним може бути тільки такий самий тотальний протиступ. Протинаступна всіх ділянках життя всіма доступними засобами й усіма людськими силами. Ні культура, ні економіка, ні церковне, ні політичне життя, ані щось інше не може залишитися поза палаючим фронтом боротьби цих двох світів між собою. І свідомість українських політичних чинників, і діяльність українських культурних чи інших діячів, і схвильована стихія українського народу йдуть у тому ж напрямі. У тих свідомо, а в тих підсвідомо діє непереможна тяга саме так бачити, так розуміти, так відчувати сучасний етап українсько-російської боротьби.

Ми вже не можемо перебирати засобів. Ми же, власне, не маємо к уди відступати. Бій розгортається на наших найглибших позиціях, на наших останніх барикадах. Російський імперіалізм зумів уже не на одному відтинку вдертися в глибину наших позицій. Його сліди помічаються в найвищій цитаделі духа. Ми бачили, як у його полон переходили не одні наші – і то передові – люди. Як же добре ми знаємо цю гірку правду з часів наших Визвольних Змагань, коли під червоними прапорами російського імперіалізму, в полоні його забріханих гасел і лжеprинципів опинилось стільки наших людей, що спісля власною кров'ю сплачували й замазували свій трагічний блуд. Це ж саме в другій світовій війні. Не одного підпільника, не одного партизана, не одного зразкового фронтовика дала Україна своєму найкороткішому ворогові – Росії. Партизанска війна, якою так чваниться большевики – це ж діло українських рук, це ж діло наших людей, що тим чи іншим способом опинилися в полоні російського духа, російської життєвої ідеї. Це ж наші люди – Коппак, Вершигор і десятки інших доказували неймовірне, і цим спричинювали зміцнення російського большевизму. Це ж наша молодь – Олег Кошовий, Космодемянська, Ляля Убийцьк дали такі неперевершенні зразки революційної мужності

Це ж, нарешті, наш Кожедуб став зразком советського бійця.

Оде - трагічні сигнали, які вказують, де вже розгортається російський наступ. Це сигнали, які змушують нас до виключної готовості й напруги, бо тільки тоді ми зуміємо не лише відбити наступ, очистити себе від чужої отрути, а й перейти до остаточної протидії з свого боку.

-----0000-----

Свій характер і свою долю кожен народ визначає й формує в двох площинах. Перша площа - це неорганізовані й стихійні, більшою чи меншою мірою, масові рухи й прагнення. Рухи ці оперті на найглибші психічні властивості кожного національного колективу, на його вірування й глибокі світоглядові уявлення та погляди. Вони відбивають вічне живу мрію кожного народу про його призначення і про його місце та роль під сонцем на нашій землі. Вони ляляють собою свідоцтво його життєвої здатності, вміння не лише наставити себе, але й упровадити в рух і прагнути вперед на великих історичних шляхах. Друга площа - це усвідомлені й організовані течії, це - стягнені в одні руки й підкорені тим чим іншим способом визначеному керівництву групи. Вони ставлять перед собою ясно уточнену ціль і в ім'я цієї цілі не лише проводять самі ту чи іншу діяльність, а й намагаються також включити в їх діяльність якнай ширі верстви народу.

Ці дві площини не лише діють рівнобіжно, вони взаємно доповнюють одна одну й побуджують, одна одну змінюють, власне - творять одну цілість. І не може бути цілово спримованих і використаних народніх прагнень, доки немає скристалізованого, організованого й пілнovo діючого середовища чи середовищ. З другого боку, ніяке середовище чи середовища, ніякі організації чи партії не зуміють добитися тривалих і справді історичних рішень, доки за підґрунти їм не править прагнення й воля широких мас, доки, які вони формулюють; не стають до боротьби мільйони.

Український народний масив, зокрема на Наддніпрянщині, останніми передвоєнними роками був тяжко пригнічений, а його керівні елементи розбиті. Після великого голеду 1932-33 р., через кілька років прийшла нова хвиля терору - так звана "єховщина", яка свого вершина досягла в 1937-38 рр., і жертвою якої впали десятки тисяч кращих наших людей однаковою мірою з робітників і селян, як і споміж трудової інтелігенції, культурних робітників тощо. І тому, коли літом 1941 р. на далеких просторах України громіли воєнні громи, не завжди й не всюди будились українські сили, щоб використати свій історичний шанс, великий шанс, та з боротьби двох ворогів витягнути свою долю. А там, де ці сили будились, не завжди мали вони ясну й чітку спримованість, не завжди перед ними стояла та ціль, в ім'я якої єдино можна й зварто зрушувати народ іти на бій, іти навіть на найбільші страти. А саме в цьому моменті мусіла була включитися організована українська політична сила, свідома не лише своїх завдань, а й можливостей та небезпек моменту, пристосована до використання всіх шансів, а методикою своєї роботи й тактичним підходом здатна і осягати перемогу, і уникати ницівних ударів, спрямованих у її бік.

В добу другої світової війни чи не найтижчою моральною пробою для українського народу був поновний прихід большевиків на українські землі. Навіть найслабші і периферійні елементи його, що перед другою світовою війною зажилися чи зблізилися до большевизму, і свої основні маси в час війни відвернулись від нього. І, не зважаючи на те, що німецьке ставлення до всього українського була крайньою вороже, не все так нашої маси не пхнуло чуттєво в обійми большевицьких агітаторів, що з

послабленням німців почали масово появлятися на українській території. Це саме так воно було, що Україна була проти більшевиків, що український народ не зустрічав хлібом-сіллю та ширим серцем повертаючих більшевицьких "визволителів", видно було з тих настроїв, тверджень і більшевицьких висловів, якими вони наприкінці війни й зразу після неї підкреслювали, що Україна пігла проти них - за їхніми словами - "їх зрадила".

Отже, навіть ті найтрагічніші в своїй яскравості й силі сигнали, якими були і «Ковпак» і «Кішовий», «Вершигора» й «Убийвовк», не в змозі за- перечити того факту, що Україна в своїх найглибших коріннях, у своїй масі самобутньо живе й бореться, що вона в глибині чує свій правильний історичний шлях.

Більшевицька окупація в Україні триває вже майже тридцять років. В своїй літературі, виступах, спрямуваннях до майбутніх завдань, більшевики під сучасну пору завжди і майже без винятку виходять з другої світової війни. На перший погляд могло би здаватися, що таке їхнє поступовання спричинене остаточною - як-не-як близкуючою - перемогою над потужною німецькою воєнною частиною. І тому кожен із них зокрема і в своїх колективних виступах підкреслюється, як вихідну точку, цю перемогу, щоб у її тріумфі щукати моральної опори й гарантії того векселя "ін-бланко", що вони його виписують на майбутнє. І це правда, але тільки частинна правда - глибша причина в чомуусь іншому. Більшевики від найвищого "сонця в Кремлі" до останнього агітатора й політрука знають, і гостро, аж до болю, відчувають, що друга світова війна - це мав і мусів бути їх кінець. Всі ті об'єктивні умови, що на них так радо покликаються більшевики, винесли були свій історичний присуд, що засудив більшевицьку систему. І тому не диво, що виступаючи на початку війни по радіо, Сталін третмливим і придушенним голосом говорив про майбутні дні війни, кликав до напруження сил, до спротиву наступаючому ворогові. І не даремно перші дні війни - це тотальна паніка саме в осередках більшевицького життя, а найдперше - в Кремлі. В той час, як народи більшевицької Росії у вогнях нової війни спрагнено виглядали свого надходячого ранку, керівники більшевицької системи бачили бездонне провалля своєї катастрофи. Врятували їх тільки непростим і аж незрозумілі помилки їхніх ворогів і противників. А помилки ці більшевики вміло використали, і саме завдяки їм, насамперед вийшли з кризи, а потім взагалі перемогли. Побіч інших, меншою мірою вирішних, помилок, уже на початку російсько-німецької кампанії німецьке найвище командування поповнило той свій, найбільший у цій війні на Сході, стратегічний блуд, що - замість ударити всією своєю наснагою на центральне згрупування більшевицьких сил на середньому відтинку фронту, на московському напрямку, що було під командуванням Тимошенка, кинуло найдобірніші свої частини на південний відтинок фронту - проти армій під командуванням Будьонного, добилося справді величезних успіхів, короною яких була київська битва з понад півмільйоном полонених, але перший, найстрашніший, удар, а до того вимірений в час, коли ще більшевики були не зовсім до війни готові, їх не збив з ніг. Не треба забувати, що саме в першому ударі німці були найнебезпечніші. І коли після київської битви німецьке командування свої добірні частини й панцери перекинуло саме на середній відтинок фронту, було вже запізно. І люди, і машини потребували ремонту - віддиху. А до того пізньо - осінні дощі й болота до решти спутали рух армій, яких найвищим атутом були змоторизованість і швидкість, і які були підставою перемог. І це, врятувало Москву і центральну групу більшевицьких військ. Тим урятувано стлицию, єдність більшевицького фронту, єдність комунікацій (Москва - найбільший комунікаційний вузол), а передусім - мораль бійців та тієї частини населення, що стала по бокі комунізму. Це й послужило

більшевикам підставок до перших зимових сражень під Калугою і Чесовою. Ще більший стратегічно-політичний бичуд, який остаточно перевірив відмінну, а потім перемогу більшевиків – це 7 грудня 1941 року. Давго торгувалися її дебатували між собою німецькі і японські керівні кола: на кого Японія має напасті – на Росію, чи Америку? І врешті, обидва контрагенти дійшли до висновку, що Росія вже розбитта, і питання тільки в ліквідації необитків та очищенні терену. Прийшов Пірль Гарбер – найбільша советська перемога в другій світовій війні, фундамент їхнього тріумфу. Як же інакше виглядало СМ, коли 5-7 грудня 1941 року японці вдарили більшевицьку Росію!

До цих самовбивчих потягнень з боку німців та їхніх союзників долучилися ще інші, наприклад, відома німецька національна поетика, які своїм порядком сприяли більшевикам і зміцнювали їхній опір.

Вийшовши переможно з війни, більшевики стали перед рясою найскладніших завдань. До них належать: закріплення світо здобутих теренів, приглушення національних прагнень світо скупованих народів і викорінювання, грунтівне знищення таких же прагнень у народів, перед тим окупованих, відбудова знищеної країни і заличення ран. А одісія... спісля вільни руки до "останнього й вирішального бою", від якого більшевики ні на мить не відвертують очей. І тільки відгриміли останні сальви на фронтах другої світової війни, більшевики почали розташовувати свої сили на нових випадкових позиціях. І сьогодні цю нову війну приготовлють страйкari у Франції, демонстранти в Італії, партізани в Греції, такі ж самі партізани в Бірмі, Індіаніті і т.д. А поза ними в темності підпілля – найнебезпечніша, бо світогядова – політична – п'ята колона. А в останніх місяцях на наших очах розгорівся і оце тепер догасає к таємському прологу до великої майбутньої драми, а може й трагедії.

Вибивши німців із України, більшевики стали, насамперед, перед завданням промислової відбудови. Відбудовуючи старі заводи і будучи нові, більшевики стало мати на увазі, щоб індустрія України була заскади тільки невід'ємною складовою частиною російської індустрії. Цоб ніяка галузь не стояла зовсім самостійно, та щоб на ніякому відтинку не прокрався самостійний розвиток. Коли в Дніпропетровську працює один із найбільших трубних заводів, то він і достачанням півфабрикатів і додаткових елементів, і ринками збуту зв'язаний щільно з Росією. Коли у Львові побудовано автомобільний завод, то його пристосовано до складання чаотин, вироблених у Гданську, Москві чи іншій частині Росії. І так на кожному кроці, а коли до того додати, що кожен завод, кожне виробництво мусить вкладатися в загальні –російській плян, що його устійкює державний комітет плянування при раді міністрів у Москві, і що всі найважливіші ділники індустрії не підлягають республіканському урядові в Києві, а безпосередньо – Москві, то ии з цього боку маємо ясну картину.

Розбудовуючи промисел України, більшевики, проте, мають на меті вижити себе перед населенними творчою системою. При цьому вони не забивають, що з посуненням кордонів на захід, треба підсунути сюди теж і цілий ряд осередків виробництва, щоб у майбутньому, на підмогу фронтові, не гнати потягів за тисячі кілометрів, а тільки за кількасот. А до цього саме фабрики на країні надаються, щоб в Україні язаоджувати напливові російські елементи і цим способом розкладати жнутра українську біологічну та духову спалність, пружність і відпорущість. Тяжко переселювати колгоспників спід Ленінграду, Тули чи Куйбишева в Україну. Але переселити сюди десятки тисяч робітничих родин можна без труду.

І так, наприклад, на велику станцію в Здембунові, де усвідчується

вагоно- й парово-ремонтні майстерні,насилається робітників із Росії готовими бригадами,що місцеве населення має резерви робочих сил, які змушені відливати до праці на схід. В Дубенському м'ясо-обробному заводі майже весь керівний склад і майстри прибули з Росії. У найбільшому Львівському заводі електро-приладди всі начальники цехів прислані большевиками. Навіть на підкарпатських тартаках становище таке саме. В тому ж напрямі посилили большевики свою дію на Наддніпрянщині, а зокрема в таких промислових осередках, як Донбас, Криворіжжя тощо.

І взагалі треба підкреслити, що большевики намагаються в промислових осередках України створити чужо-національні енклязи, які не тільки адміністраційно, а й духовно-психологічно творили б нерозривну цілість із московським центром і протиставилися б усому, що українське. В промислових осередках, чи нагір'ї в окремих більших заводах большевики до такої міри приирають до рук усе, що видушують звідти най-невинніші прояви українства. Наприклад, більшість газет Донбасу виходить російською мовою. Книгарні завалені російською літературою. Навіть у великих книжкових магазинах не можна дістати тих книг українською мовою, що іх можна дістати в Києві, Вінниці, чи Полтаві. В театрах панують майже виключно російські п'єси і переважно російська мова. В установах – тільки російська мова. Заговорити в установі Донбасу українською мовою, значить – звернути на себе загальну увагу. Назовні теж усе майже без винятку тільки по-російському. Написи, вигіски, оголошення тільки російською мовою. Рідко трапляються українські. У школах, навіть так зв. українських, дуже великою мірою українською мовою послуговуються тільки на лекціях української мови. Указом згори цю справу урегульовано тим способом, що коли вчитель не зміє як слід української мови, або учні зовідуть російську, то тоді слід переходити на російську мову.

Як бачимо, з незмінною пильністю большевики підходять до міста, до робітництва. Вони докладають усіх зусиль, щоб міста й робітники не перестали бути знаряддям у руках російського імперіалізму, щоб не вийшли на шляхи, яому протилежні. В добу назурівзючої технократії, в добу зростаючої урбанізації, розгортає ролі міста, а головно фабричного робітництва, робітничі елементи набирають щораз більшої питомої ваги й суспільному й політичному житті. Крім того, большевики знають, що українське село мало й завжди матиме багато елементів, настроєних противільєвсько, і їх там ґрунтовно не викорінити. І тому вони докладають усіх зусиль, щоб і біологічно і духовно склонізувати українське село, щоб мати там якнаймініші пункти опертя, щоб у потребі кинути його проти українського села, як це мало місце у 1917-20 рр. і пізніше. А до цього, як відомо, міста – це нервові вузли суспільно-економічного життя, в яких збігається і комунікація, і зв'язок, і виробництво, і культурні заклади, і впливати на них – це значить тримати палець на живчику життя.

На цьому місці варто було б кинути оком на генезу й розвиток цієї, сьогодні передової, верстви. Робітництво, як модерна ведуча в суспільності, почало свій ріст в Україні в 30-х роках ХІХ ст. Був це час виникання перших цукрових заводів в Україні. З ними по якомусь часі виникали щораз нові інші заводи, а поволі почали буйно розгорнатися й цілі галузі промислу. А коли в половині 90-х років ХІХ ст. приходить остаточний злам у напрямі якнайширшого індустріального використання Донбасу, ми стаємо лице-в-лице з польовою значного в економіці країни промислу, але теж із фактом глибокого соціального значення.

З розгортанням промислу в Україні, його запотребуванням робочої сили з надвищкою покривало українське село. І цей факт мусів мати

такий наслідок, що в цю добу робітництво України було тільки українське. хоч російський уряд і російські підприємці намагалися в Україні мати серед робітництва свої елементи, то це не йшло далі, як до насаджування російських майстрів. Такий стан мав дуже позитивні наслідки для нас. Між містом і селом не лише не виникло розриву, не лише не було протистояння, як це пізніше мало місце 1917-20 рр., а навпаки - була єдність і однолінійність цілей. Найкращим висловом цього - як програма, так і практична робота першої взагалі робітничої організації на Сході Європи - "Робітничого Союзу", підкеруваним Заславського в Одесі.

З побудовою залізниць російський уряд і російські підприємці починають перекидати в Україну не лише майстрів із їхніми сім'ями, а й робітницю масу. І коли надвишка українського сільського населення змушені відпливати на поселення в південний Сибір, то свіжі місця праці в промислі росіян заповнюють своїми людьми. Цей процес значно посилюється при кінці XIX ст., а зокрема - в перші роки ХХ століття. В той час російське робітництво в Україні являє собою виразного й рішучого прихильника і російської державної системи, і російського підприємства, і бере участь у їхній боротьбі проти українських робітників. І коли українські робітники в 70-80 чи 90 рр. не раз ставали до боротьби шляхом страйків чи фабричних заворушень, російські робітники в Україні були не лише страйколомами, а й активними погромниками, разом із царською хандармерією. Такі картини бачимо ще в 1903 році, коли зостоянне зустрічаємо самостійні, широко розгорнуті виступи українського робітництва Ростова, Донбасу, Києва. А після цього приходить злам у тому напрямі, що і чисельно, і психічно російське робітництво стає домінантно в Україні, що відає свою трагічну тінь на події 1905 року та вирішно причиняється до катастрофи 1917-20 рр.

За большевиків голоди, колективізації, жорсткі нагінки на селян виганяють українського селянина масово в місто. Не зважаючи на намагання большевиків цих людей розбивати по всій Росії, все ж таки вони основною своєю масою лишаються в Україні і поступово збільшують відсоток українського елементу серед робітництва України. І це - один із фундаментальних факторів, від правильного розгорнення й використання якого залежить у майбутньому великою мірою черговий етап наших змагань.

Бо робітництво сьогодні - передова верста кожної модернії суспільноти. До того - верста молоді, бойова, вже самими умовами свого побуту найкраще організована. Вже десятки років зона йде в авангарді суспільних процесів, а зокрема - в добу революції участі її і значення зростає до першопланового чинника.

З окремою увагою слідкує українська публічна опінія за большевицькою політикою в українському селі. Це її зрозуміло. Українське село було горнилом, де ніколи не погасав вогонь почуття національної окремішності, де ніколи не зникали, хай підвідомі, прагнення свободного життя й праці, звідки вийшов дух українського відродження. Колективізуючи й розгромлюючи українське село, большевики не лише прибрали до рук контролю сільсько-гospодарської продукції. Вони відригали українського селянина від української землі і тим способом розривали на частки ту цілість, що складається з землі й людини, ліка з неї живе, поливає її своїм потом, захищає своїми грудьми. І тому таке важливе для питання про поступ колективізації на землях, прилучених у наслідок другої світової війни та про побут, настрої, життя українського села взагалі. В наслідок плянової й наполегливої роботи, використовуючи, де треба, терор, у колективізації на ГУЗ большевики в не одному посунулися вперед. Як відомо, найвидніше - на ЗУЗ почали вони колективізацію на Поліссі й Волині та Підкарпатті. На Поліссі зустріли вони невеликий опір,

але зате Волинь цій колективізації дуже поважно опидалася. І коли не помагали сотні й тисячі агітаторів, тоді в визначені місцевості приходили на постій військові частини, чий якісъ окремі частини НКВД. Сільська кооперація не діставала приділу промтоварів, створювано як найменшіший натиск за негайним і понадмінливим виконанням державних податків, створювано щераз нові завдання при лісових, шахтних чи інших роботах, а до цього майже перманентно відбувалися мітинги, наради тощо. І наслідок не трудно передбачити. Наприклад, навколо Ковеля, почавши з колись відомого комуністичного села Голоби, большевики поступово колективізували село за селом, і сьогодні тільки винятково тут і там рясніють плями окремих індивідуальних господарств або їхніх груп. Так само ділили большевики і в районі Сарн, а потім Луцька чи інших. Те саме пізніше прийшло і в Галичині. Яке було насилення акції, може свідчити такий факт, що в перші місяці 1949 року в львівській області розкинуто сім тисяч пропагандистів для агітації за колективізацію. І не диво, що в деякі райони мало що не суцільної колективізації, як буський, сокальський чи рава-руський.

Те саме маємо й на Буковині, де на 1 січня 1949 року було 470 колгоспів.

Побут українського села, ніч зважаючи на передвоєнний незадовільний і низький стан, сьогодні ще значно понизився. Здавалося, що під побутовим оглядом гірше все не може бути, а єсно все таки гіршає. Хоч справді голодової катастрофи немає, була тільки в 46 і частково в 47 році на Наддніпрянщині, та все таки всі інші потреби села, з винятком насичення пропагандивною літературою, повністю незадоволені. Та всі противколективізаційні здобутки, що їх українське село мало в роки війни, большевики зруйнували.

На загал картина українського села уодностайнюється. Воно прибирає одинаковий сірий образ усюди – на Наддніпрянщині і в західних областях. Больщевики далі наполегливо прагнуть до того, щоб село стало хлібною фабрикою. У такій "фабриці" зростає оплачуваний колгоспниками, а відданий державі, адміністраційний апарат, помножується адміністраційні функції. Держава щораз глибше входить у деталі індивідуального життя. Українська людина сьогодні живе, як за скловою стіною, через яку державним органам все видно. Де большевицькі прислужники вильять темні місяці незадоволення чи протибольшевицьких настроїв, там негайно концентрують поліційний терор – з одного боку, а з другого боку вдають обухом партійної пропаганди. Село, а ще більше місто, як так назовднені масово різних пропагандистів, дістають додатково ще цілі бригади їх. Вони без перерви роз'їдають душу і стискаються зі своїми аргументами дорогою безперервних повторювань. І ще небачені ніде дотепер в історії армії, складені з кар'єристів і неробів, поперетика-ні фанатиками, єдине завдання яких – заглушувати в людині власну думку й насаджувати чужу, цій людині вороху й шкідливу.

Резинстанс українського села й міста проти большевицької русифікаційної політики, проти колоніального висиску України має дуже широкі рамки. Від найкрайніших форм живої участі в роботі революційного підпілля й повстанських загонів, через зригання чи протягання різних державних податків, драчок, аж до негації й згірдливого відношення до членів компартії й безпартійних попіхачів союзницького режиму. Було б недоречно уявляти собі, що спротив цей набирає буйних форм і має змогу зияти масово. Больщевицький режим не допускає до цього, але вглядливе око завжди побачить негативну поставу українського народного масиву до большевицької системи й до большевицької людини, а навіть – де для цього є підходящі умови, без труту зауважити може спроби активної реалізації своєї моральної постави. Цим способом великою мірою під землею зійдується тяжкий зустрічний бій – бій на крайніх барі-

кадах української стихії з російським імперіалізмом. Імперіалістична політика російського большевизму, відмінно від імперіалістичної політики російського царства, видається в усі закутки українського життя, щоб тотально й без залишків винищити там його самобутнє коріння. Знищуючи все українське, большевики не чехтують також тими найкрайнішими засобами, якими є знищування біологічної субстанції нашого народу. Вивохуванням у глибину Росії, розкидуванням українців по різних інших республіках, масовим насаджуванням російського елементу в Україні - нарешті - фізичним знищуванням. Це фізичне знищування набирає таких масових розмірів, як організація большевиками голоду 1932-33 рр., сотні тисяч знищених у добу ежовщини, а в час другої світової війни кидання українського елементу тисячами на першу лінію боїв, без потрібної зброї, або взагалі без зброї. Наслідком цього є той відомий феномен, що український народ, який належить до найплідніших у світі, катастрофічно зменшується числово.

Та найяскравіше імперіалістичну політику большевизму можна спостерігати в духово-культурній площині. Зразу після свого поношого приходу на українські землі, большевики до кореня знищили українську автокефальну православну церкву. В ній дабачали вони й дабачають свого найбільшого ворога, що творить осередок для духовного життя зовсім незалежно від Москви. Після того прийшла черга на українську греко-католицьку церкву, яка через кілька років завзятої боротьби теж перестає існувати.

В основному священики й церковні діячі з найбільшою гідністю захищають церковне життя. Але сьогодні вся енергія нації спрямована, насамперед, на інші форми боротьби, а при цьому позем релігійного горіння змінився, і в наслідок того, церкви не стали тереном активного всенароднього, широкого розвинутого большевицького опору.

Загалом наступ на українську культуру й духовість ще ніколи не мав таких гострих, таких нащівних і тотальних форм, як це він має сьогодні. Большевикам замало вимагати від українців українською мовою хвалити російську окупацію, відіцість російської культури, щастя бути під московським нагазем, - вони ще на кожному кроці вимагають ганьблення й наруги над українським минулім, традицією, над нашими величами, над нашою самобутньою духовістю. Кожний вислів про те, що ми - таки ми, що ми жили й можемо жити без московської нянки, що ми самостійно творили й творимо тривалі історичні вартості, а на культурному полі маємо незаперечні, світового значення, досягнення, - править за пісдставу до найдалійшої нагінки. Не помагає навіть уникання слова самостійність, незалежність тоді. Навіть слово самобутність українського народу, його творчості, його культури, просто його життєвого процесу викликало репресії й нестрічний потік лайки. Для України, для українського народу Росія має бути сонцем, що уможливлює життя й усю творчість, без якого українська земля була б пусткою.

Під найтяжчим ударом опинився не лише Яновський за свою "Жизнь в оду", в якій він мертворохденім механістичним формулам протиставить вічно живі творчі закони буття. Чєрга переслідуваних письменників і поетів предовга. Чередниченко визнана за шкідницю за "Я - паслиса Балентина", з захопленням нашими гетьманами. Однаковою мірою осуджено Олексу Ющенка за його захоплення картиною Хмеля на коні, чи Володимира Великого з хрестом, як Тереня Масенка за його подів до досконалих катедраль західно-європейської готики і за теплу згадку про Олега. Дістасься Бознякові за те, що не узгляднє виключних впливів Росії в українській літературі, і Первомайському - за його доповідь в Київській Академії Наук під наголовком "Леся Українка і сучасність", у якій Первомайський можливості сформулювати таку думку: "Так (творами Лесі Українки) покидає свої межі й поглиблюється гуманізм української класи".

сичної літератури, доповнюючи Шевченківський прометеїзм, його гнівну непримиренність до ворогів і любов до свого народу" - до свого українського народу.

І ні маємо змоги звернути уваги на всі дальші характеристичні моменти. Але все деякі з них дають змогу, принаймні до деякої міри, відтворити, в не одному розуміти, в чутися в той глибокий внутрішній подих українського життя, який, хоч придушеній, все таки живе під поверхнею, і навіть часом проривається назовні.

Не зважаючи на надзвичайний тиск більшевиків проти всього самобутнього українського, на їхні всюди присущі очі та вуха, в не одного з підбільшевицьких українських письменників чи поетів живо проявляються елементи національного почуття. Треба зважити, що це не раз є і в відношенні до самих авторів - підсвідоме. Але як сейсмографічні знаки глибинного стихійного процесу, вони мають значення не лише мистецької картини, але й документу, що характеризує дух часу і чинника, що співідеє, змінює та доповнює життєтворчі сили нації.

Під таким кутом можна розглядати не одну сторінку й не одну картину з історичної повісті Петра Панча "Запоріжці" чи Наташа Рибака "Так сходило сонце"; під таким кутом тільки можна зрозуміти і вчутися в молодого Дорожка. Може навіть із перенаголошеним українським сантиментом, але все таки з незаперечним українським патосом, він мріє:

"Ти снішся в снах мені, далека,	Я вірний скрізь тобі до краю...
Ти найдорожча від усіх,-
Струнка, задумлива смерека	I я не чуюсь самотинно,
В вінку із квітів польових.	Душа з утоми ожива.
.....	Мое життя, моя Україно!
Я в сні до тебе припадаю,	Моя ти квітко ступова!"
Прийми, заграй, чи покарай.	

Багато спіліше й міцніше звучать Первомайського рядки:

"Та ще ніколи серце під грудьми Не билось так у тузі безупинно, Як в місль тяжку, коли ступнули ми На край землі твоєї, Україно!	Kоли на дальніх пагорбах мене Вогка земля навіки проглине; Як знак любови, від даности й злуки В моєму смертному, важкому сні, На серці похололому нетлінно Лежатиме, неспалений в огні, Шматок землі твоєї, Україно". -----
Коли ж в бою спиню свою ходу І на ріллю промерзлу упаду, .. Моя для обіймів розпростерши руки;	

Та, на жаль, цього роду рядки не є визначуючі для цілості української підсоветської поезії. Вони - тільки винятки, які вказують на те, що українська література навіть у Прокрустовому ложі советського режиму намагається відірватися від примусового більшевицького шляху та знайти свій вияв, свою правду. І хоч ця література і в силу більшевицького тиску, і з інших причин ще не стає бойовим огнищем, який зрушує та кличе до дії, то все таки є вона контроверзією більшевизму і до деякої міри ставить йому спротив.

Помилюється б той, хто думав би, що суцільний наступ більшевицького імперіалізму на Україні - це відзеркалення його власної суцільності, що більшевизм піднятий із приготованої розвитком життя могили увійшов у стан внутрішньої спалності, в якій гострою зброєю своєї відвершеної теорії, свого світогляду, передовістю своїх соціально-економічних стосунків, як непереможна стіна, наступає на український світ. Це правда, що він наступає, але теж правда, що в його нутрі появилася ті надщермані її щілини, яких не було раніше. Ті щілини, що ростуть із невідхиленою котячістю, поглиблюються і вміщають у собі коріння за-

глади большевизму.

Хто не знає колишньої стрункості большевицького світогляду, яка давала змогу большевицьким агітпропам без труднощів і надуму відповісти на всі заторкнуті питання? Опертій на наслідках природознавчих наук ХІХ ст., большевицький матерілізм тезам ідеалістичного світогляду противставляв свої, нібіто науково обґрунтовані, істини. Та прийшли революційні зміни в природознавчих науках, і матеріалістичний, нібіто науковий, домик із карт полетів безслідно. Довший час бельпевики не визнавали того стану, заперечували його, але як же довго заперечувати факти? І тому вони затрубили на зміну. Котрійсь обучений у большевицькій схоластиці пропагандист пригадав собі вислів Енгельса в його книзі "Людвік Фоєрбах", який звучить: "З кожним відкриттям, яке творить епоху в природничо-історичній ділянці, матерілізм неухильно мусить змінити свою форму". А коли ще виявлено, що цю фразу освятив Ленін, зацитувавши її в своїй брошурі "Матерілізм і емпіріокритицизм", стала вона зразу новим каноном. Пролунав наказ із гори про шукання, про "zmіну форми матерілізму". Почався бій і заколот, у який партія вислала "кваліфікованого" в справах філософічного світогляду товариша Жданова. Товариш Жданов наказав, і всі здисципліновано замовкли. Але незадовго зчинився нова метушня. Київський учений Лисенко виявив і науково обґрунтував біологічні норми, які, власне, не вкладалися в дотеперішню теорію "класиків марксизму Маркса-Енгельса-Леніна-Сталіна". Противники Лисенка мали, здавалось, нездобуті позиції. Вони повними жменями сипали цитати з вище названих "класиків марксизму". Врешті знову втрутився ЦК партії і рішив, яким законам обов'язувати в біології.

Партія її "лично товарищ Сталін" рішили на відтинку біології відбитися за невдачі на відтінках інших наук, а насамперед - фізики, астрофізики, хемії тощо. При Лисенкові створено цілій осередок із фізіологічним ядром, очоленим академіком Презентом, які, власне, дістали завдання "створити найпередовішу в світі советську біологію". Все ж таки українець не міг бути творцем цієї "найпередовішої біології", тому всю справу причеплено до видатного російського садовода Мічурина. Як відомо, Мічурін у своїй роботі не був оригінальний. Він тільки на російському терені практикував ті методи гебридизації й селекції (перехрещування й добору), які вже перед ним всеобічно виробував і устійнів каліфорнійський огородник і садовод Лютер Бербенк (помер 1926 року). Сам же Лисенко добився дуже значних досягнень у практичній площині, які визнала світова наука. Але його "світоглядові" висновки, "оперти" на класиках марксизму - це необґрунтоване, самочинне нагинання життєвих фактів до мертворождених, з сьогодні зуміфікованих формул марксистської схолястики та наєміх над будьякою наукою. А не раз - просто гумористичне непорозуміння. Загалом, власне, ці практичні наслідки суперечать саме основним твердженням марксизму. "Віяснити" цей бік справи взяв на себе згадуваний академік Презент, який в основу своїх "глибоких тез" поклав твердження, що автори, які доказують суперечність основних відкритий Лисенка з марксизмом, це "квазі-науковці" (між ними є найбільші советські капацитети, як Шмальгавен, Дубінін, Бондаренко, Завадський, Кольцов та інші), та що вони "бульгарно тлумачать" марксизм.

Не зважаючи на "інтервенцію" ЦК ВКП(б), а може саме завдяки цьому, ці суперечності прислонені тільки тимчасово, а в дійсності внутрі горять зони з тим більшим жаром.

Не краще виглядає справа з "Історією філософії". Большевики протягом тридцятьох років свого панування не допустили до виданняї таєї книги кимось із науковців, а самі не спромоглися на таке. Але далі жdatи нікуди. Країна ж не може обйтися без такої підставової

книги. Тому Інститут філософії академії наук ССР дістав завдання виготовити проспект такої книги. Він і її виготовив, і щими місяцями на терені всіх наукових установ ССР відбувалися розгляди цього проспекту. Звіти з цих розглядів виявляють - з одного боку - виключну убогість філософічної думки в ССР, а з іншого боку - найдалійducі принципові розходження. Було знов компартія порадила собі тим способом, що наказом вирішено: "Історія філософії - це історія матеріалізму і його боротьби з ідеалізмом". І в цьому напрямі має бути написаний підручник історії філософії. Кожного автора, кожну течію, кожну систему треба розцинювати під тим кутом.

В літературі викрило й викривається до сьогодні шкідників. А по-при це театр, кіно, музика - всі ділтики виявилися в такому стані, що секретарі партії, а нарешті непомильне ЦК мусіло включатися й давати свої настанови, бо ж духове життя, формоване в тих площинах, виявило розбіжності з вченням партії. Наслідок із того в большевицькому друкованому слові вийшов такий, що сьогодні вже тяжкувато зорієнтуватися, кого й за що б'ють: того за лібералізм, а он того за ретроградство, одного за формалізм, другого за класичність, цього за націоналізм, а того за космополітизм.

Найглибшого конфлікту відзнають сьогодні большевики, побіч світоглядового, в психологічному відношенні. Цей конфлікт розгорнувся в двох площинах: людина - партія і народ - держава. В класичному вчення большевизму завжди стояло про ницість одиниці у відношенні до партії. Партія була все, а людина - маленьке коліщатко, маленька і не-значна частина великого механізму, порушувана волею й інтересами цього механізму. Але прийшла війна, і відкликуватися на партію, розглянувати найшляхетніші сторінки людської душі за допомогою заклинання на III інтернаціонал, значило б - вийти з порожніми руками. І тоді пішла мова про героїку людини, про невичерпні вартості її й про те, що жити - це чинити подвиг. Людина - як це й мусить бути - стала в центрі подій. Не партія з брехливою програмою, а людина із серцем і палкою кров'ю, з незаспокоєнною спрагою жити і спалювати себе в героїчному зриві, з прағненням боротися і формувати життя по своїй подобі, вийшла на чоло підій. Строби большевиків загнати післі війни визволену цим способом, привізти до далекої міри, людину до старої клітки і втиснути в бездушні коліщата партійної бюрократії, що мають успіху. Людина виразилася поза обсяг партійних доктрин і перспектив. Партія не зуміла цьому поставити греблі й була змушенена вийти в хвіст подій, а заднім ходом пристосовуватись до них. А партійні теоретики, дослідивши це, заговорили про революційний романтизм, про індивідуальний геройство, як про складову частину і підставової частину союзської системи, яка не від'ємно доповнює союзський реалізм.

Ця внутрішня забріханість компартії, її відсталість від життя, реакційність большевизму, як системи, в порівнянні з очевидною актуальністю й перекликівістю принципів національно-революційних течій, нарешті гелапасництво представників режиму й усієї созбурхуазії в зовсім виразному, відпихаючому сліті представляють її в очах народної гущі. Це викликає глибокі резонанси в найвартісніших елементах суспільності, а зокрема - серед молоді. Сьогодні вже немає тієї воєнної чи революційної романтики в большевизмі, яка колись запalonювала такою великою мірою українську молодь. Во сьогодні вже маємо перед собою тільки розбещених захисників старого режиму, безпринципних експлуататорів свого упривілейованого становища і споживачів. І коли ще в час війни большевизм не раз окупував душі нашої молоді до тієї міри, що не одного з кращих її представників утягав у свої підпілля чи в партізанські загони, то сьогодні сам большевизм позбавив себе до решти

тих прикмет, що могли би заполонити молодь. Очевидна річ, що процес відвороту молоді від большевизму не піде стихійно. Його треба зміцнювати, розбудовувати, спрямовувати. А це, насамперед, залежить від сил, що діють у Краю.

Оскільки ці сили є на тій дорозі, вказують факти про участь українських народних мас, а передусім - української молоді - в організованій протибольшевицькій акції, в дії підпілля, в боротьбі УПА.

Довкола УПА виникла хвилююча боротьба і колотнеча: хто створив УПА! Хто має до неї право? Чи вона? - І зрозуміло. Бо ж УПА - це найяскравіша позиція останнього етапу нашої визвольної боротьби, це справді пориваючий збройний здвиг, що в нього зключилися, побіч зорганізованих політичних українських течій, ще й широкі верстки українського населення. Я тут не розсуджуватиму згаданих питань. Бо хто б УПА не творив, хто б у її рядах не бився, - а напевне були різні люди й члени різних течій, хоч, без сумніву, одні численніші, а другі менше численні, - то кожен із них тільки виконав свій обов'язок піред Батьківчиною і перед своїм народом.

Початком властивого й широкого розгортання УПА є місяці 1942-43, коли в лісах і балках Волині опинилися численні молоді і, здебільшого, військово-вишколені, люди, які після делкого організаційного періоду були готові до дії. Ця ширма збройна діл почалася весною-літом 1943 року. З того часу вона щораз більше набирає сили аж до кінця німецької окупації. І це - перший період у розвитку й боротьбі УПА.

З приходом большевиків почався другий період, що його в першому етапі характеристичними моментами були: масовий наплив людей до відділів УПА (одні приходили добровільно, інших мобілізовано), опанування частинами УПА відносно великих просторів землі, на яких творено зовсім окрему, власну систему. В цьому етапі УПА знаходилася в тому стані імпровізованих і повстанських загонів, коли вони, за наявності відповідних умов, переходят у великі регулярні оперативні й стратегічні одиниці. Цей етап триває до кінця війни, коли звільнені на західному фронті бельшевицькі війська концентровано в західних областях України і в тих теренах, де позначилася дія УПА, або де міститься її бази. Сконцентрованими масовими силами бельшевики намагаються знищити насамперед заховані бази з магазинами, польовими варстатаами й обозами, із складною кількаповерховою керівною внутрішньою структурою. Саме в той час відбувався посиленій військовий зишкіл у відділах УПА, розпрацювання партизанської тактики, що узгляднувалася б намі умови та останні технічні й тактичні здобутки регулярного війська. Власне цю акцію переривають бельшевицькі наступи. І на той час припадають найбільші бої відділів УПА, як, наприклад, бої за Чорний Ліс, наступ відділів УПА на Станиславів 31.Х.1945 р., наступ відділів УПА, під командуванням полковника Коника, на укріплена база бельшевицьких і польських військ у Бірчі, і дуже пожавлена політична робота у зв'язку з надходчими виборами 10 лютого 1946 року. В цей час бельшевики застосовують найбільше бандитські й нечувані форми боротьби. Вони не тільки збивають повстанців та підозрілих у допомозі ім'яцівильних людей, але взагалі надтошкільніше вдаряють по населенню, щоб його стероризувати й протиставити революційній боротьбі. З осені 1945 року по всіх населених точках українських теренів, охоплених дією УПА й українського партизанства, бельшевики розташовують свої гарнізони. Ці гарнізони мають дуже поважну людську силу, бо від 20 до 200 бійців, і високоякісне технічне устаткування. Ці гарнізони не лише ведуть бої проти УПА, а й також являють собою активних співучасників у тероризуванні населення і помічний елемент у виконуванні адміністративних функцій, при чому властивим їхнім диспозиційним чинником

в НКВД. Це, власне, час найсуцільнішого, безприкладного терору, якого найвища межа приходить у місяцях січні-лютому 1946 року.

Тоді теж більшевики масово розправляються з родинами повстанців і з тими, що їм закидають активне сприяння. Тоді зникають хутори і цілі присілки, розташовані по чесах чи під лісовими комплексами, а також знищують більшевики великою мірою багато сіл. Для зміцнення наступу більшевики зорганізували: а) велики жайки сексотів, б) численні і кількісно сильні відділи снайперів, в) провокативні групи, що мали завдання: 1) провокувати українських патріотів вступати в їхні ряди, 2) викливати місця побуту, сковки повстанців і підпільників, 3) знидатися з населенням, що виключає опінію, що це роблять українські революціонери. До якої заїлості доходять більшевики, може вказати факт, що в липні 1946 року волинське НКВД роздало своїм співробітникам отруту, щоб вони підступно вбивали бійців УПА та українських підпільників. Цей факт може знайти собі рівню хіба в тому, коли більшевики весною 1945 року, одержавши відомості про закупи протитифозних застриків на терені Станиславівської області представниками УПА, випродукували і кинули на ринок масу затруєних ін'єкцій, після прийняття яких людина гинула в найтижчих болях.

Серед таких умов кінчився цей період. В цьому частина відділів виходить на Закерзонщину, а частина розвивається на менші групи і веде далі бойову і, насамперед, політичну роботу; частина дістає завдання поза теренами, охопленими повстанською дією, а деято виходить за кордон, або легалізується, якщо до цього є можливості. З осени 1946 року починається третій період у житті й боротьбі УПА.

Сьогодні перед нами розгиваються події, які не змінюють надій на близьку остаточну збройну розв'язку становища. Отже, зовнішнє становище не створює потреби існування більших збройних комплексів. Так само внутрішнє становище теж не розвивається в тому напрямі, щоб була потреба розгорнати чисельність і силу відділів до більших меж. Якщо є потреба, то довкола існуючих невеликих лдер можна створити для виконання окремих завдань більші відділи, або сполучити відповідну кількість таких лдер в один відділ.

Може хтось запитає, чи це є УПА? Так, це є УПА. Во доки є при наймні одна група українських повстанців, до б'ється за справу, для якої повстала УПА, що називаєть себе УПА і мають між собою свого зважника, - доти УПА в дійсності є. Окрім справою було існування інших збройних угрупувань на терені України, які виступали під назвою "Оборона України", "Відділи української самооборони", чи УНРА. Ті самі прагнення, ті самі настрої, такий самий палкий патріотизм, як і УПА, покликав і їх до життя. Післі різних драматичних переходів, вони, нарешті, об'єдналися з УПА в одну нерозривну цілість.

Трохи іншими, хоч і паралельними шляхами розвивалася боротьба й життя українського політичного підпілля, українських революційних угрупувань. В час другої світової війни так само, як і в новій більшевицькій дійсності, діяли на різних землях тільки дві наші революційні націоналістичні організації. Якщо навіть тут і там появлялися якісь члени інших угрупувань, то їхня акція була відірвана і не теориала ланки в загальній груповій діяльності. І тому самозрозуміло, що коли наново прийшли більшевики, то при праці замішилися тільки українські націоналісти. І коли ми читаемо лжінебудь відозви чи заклики, статті, брошюри тощо, то зразу бачимо, що вони не тільки звосім термінологією, але насамперед духом і змістом націоналістичні. Цю ж зовсім не перешкоджають шуканий нових елементів світоглядової піdbудови, чи нових форм для програмних напрямів. Це речі самозрозумілі, життям

умотизовані й потрібні. Вони підтверджують те, що український націоналізм живе, що він формує життя, що він не костеніс у своїх формах, а безнастінно збагачується й торує нові шляхи, включаючи сміло весь досвід і дорібок минулого та сучасні наші й не наші досягнення. Переprацювали й перетравивши їх, він вирощує свій внутрішній зміст, свою пружність та постійну актуальність.

Саме в той час, коли на еміграції різні діячі й теоретики розгублюються, шукаючи вихіду в відіграванні інтернаціонального соціалізму чи навіть лібералізму, що на сьогодні так досконало збанкрутівали в світі, - повстанець чи революціонер в українському лісі чи в глибоко захованій землянці мають снагу шукати, давати нові формули, нові уяняття світогляду, програми, тактики українського визвольного руху. І, не зважаючи на примазування себе до цих позицій різними елементами на еміграції, ці позиції залишаються завжди націоналістичні й завжди революційні. А те, що там у найскладніших умовах стає сили насвітлювати наші визвольні шляхи з нових позицій - це напакраїй доказ, яким напруженім життям живе український визвольний світ під большевиками. Крім цього, такі видатні наслідки його творчості дають також доказ, що на цю творчість є потреба, що на неї є попит - то значить, що визвольна боротьба українського народу це не тільки проблема й потреба гурту організованих динамітардів, але що це - стихійне спрямування наших народніх мас..

Подібно, як УПА, мали теж змогу й українські революційні угрупування після приходу большевиків та ще довгі місяці після війни розвивати широко поставлену роботу. Є це час безпосереднього стику з масами села й міста та широкий, міцний психічний зв'язок із ними. Тоді українські революціонери беруть хоч і законспіровану, але живу участь у формуванні та розбудові усіх форм і галузей громадського життя й цим способом мають напакраїу змогу конfrontувати на різних відтінках свої теоретичні засади з різними реальними вимогами життя.

Є це час появи багатьох революційних видань - періодичних і неперіодичних - і широко розгорнутої політично-освідомленої та гіковної роботи. Через те слід і моральні наслідки поновного приходу большевиків маліють, а виникла в перший момент заневіра уступає поволі місце новому підйомові. Сам розвиток подій став для людей, зокрема на Наддніпрянщині, найживішою і найбільш переконливою ілюстрацією до того, чого хоче й до чого змагає українська національно-визвольна боротьба. Її безперервність і наполегливість і в умовах нічечкої і в умовах большевицької окупації підтвердили, що наша боротьба спрямована на реалізацію виключно українських цілей, і до саме ними керується вона, не зважаючи на сприятливі чи несприятливі умови. Нагіть та частина населення, яка сподівалася можливості погодження з большевизмом, - не треба забувати, що перед приходом большевиків широко панувала думка: большевики змінилися, вони вже не ті, що були, це зовсім щось інше, - навіть та частина населення побачила, що з ніяким імперіалізмом, а в тому числі й большевицьким, спільнотої дороги знайти не можна, та цо український націоналізм - на правій дорозі.

До виборів 10 лютого 1946 року большевики перегели широко в житті перші вступні заходи для ліквідації революційних осередків і зогніщ. Вони перевели масові арешти, допити з тортурами, ряд найбільше вирафінованих провокацій та, як відомо, наводили терен озброєними силами й агентурною системою. Весна-літо-осінь 1946 року - це напружена протиакція большевиків проти українського революційного руху. Вона слідчна на всіх ділянках життя. Не лише поліційні й військові органи, але радіо, преса, школи, наукові заклади, конференції, присвячені цьому. Не можна сказати, що ця широко розгалужена акція не дала част-

кових успіхів.Большевики захопили не одного революційного діяча, розбили не одну друкарню, магазин, позабирали велику кількість книг.

В цьому, власне, періоді народжується її закріплюється нова форма роботи. Дотеперішня струнка пов'язаність низових клітин із вищими уступає місце децентралізації, з творенням у численніших пунктах місцевих осередків роботи: ці осередки перебирають велику частину завдань, використовуючи для реалізації їх місцевих людей і місцеві умови. На випадок арештів і розбиття на якомусь відтинку, цей відтинок легко від'ізолятувати та злокалізувати небезпеку. Саме на цей час припадає розрідження революційного елементу на пересичених теренах і перекидання його на слабше насичені, або зовсім неохоплені. Переборюючи немалі труднощі, цим способом створено дальші умови для розгортання й поглиблення революційної діяльності. А сьогодні в своїй роботі на рідних землях український визвольний рух має на меті: 1) поширяти, спаювати, зміцнювати й виживати добре законспіровані осередки, 2) контактам і співпрацею з масою утривалити свій вплив і приготуватися до всенароднього здвигу в той час, коли прийде найбільше напружене боротьба. Відповідно до цього, укладається практична робота.

Побіч організаційної гнучкості та майже досконалості - що й не диво, коли взяти до уваги такий довгий час тривання підпольного революційного руху - побіч світоглядового й програмового багатства, є ще третій фундаментальний момент, на якому опирається сила визвольної боротьби. Це - величезна психічна твердість, наснага й відпорність української людини. Вже всі країни перейшли большевики своїми монстр-процесами, в яких вони найгіршими наклепами пілмували національно-визвольні рухи. Були ті процеси і в Польщі, і в ЧСР, і на Маджарщині, і в Румунії, в Болгарії. Ставили там перед судом найвищих керівників національного життя й опору, наперед зломивши їх. А в Україні не добилися цього. Хоч іще з 1946 року робили большевики найбільші намагання в цьому напрямі. Не треба думати, що їм не попалися в руки видатні керівники українського визвольного руху. Ні, такі попалися. І вони їх не ліквидують. Навпаки. Видатних тримають і допитують. Але з малими винятками вони не піддалися ніяким формам большевицького натиску. І зробити з ними монстр-процес - це значить дати змогу вільному українському слову пролунати переможно в сірих казармах большевицьких судів. Правда, тут і там попадалися випадки використування прізвищ видатних революційних діячів або бійців УПА. Але це було справді дуже рідко, а навіть і в цих рідких випадках треба рахуватися здебільшого з большевицькою провокацією. Моральна тугість українського народу, тугість, зроджена в боротьбі з буйною природою, з дикими азійськими наїзниками, в турецьких льохах, на польських паллх, на багнах Петербургу, в Соловецькому монастирі і в холоді Колими, і тут здає свій великий іспит, і тут черговий раз вийшла переможцем у боротьбі з большевизмом.

-----0-----

Чи є в Краю УГВР? В Краю є люди ОУН(Р). Є їх не мало. І вони, якщо би УГВР у Краю не було, мають завжди змогу покликати її до життя. Отже, УГВР має трику людську базу під своє існування. І з того призводу заперечувати взагалі її існування неоправдано. Зате підлягає дискусії, які середовища і взагалі, які сили й наскільки цій УГВР підкорені. Як у цій справі розходяться думки, загально відомо. І тому ця справа, як взагалі справа координуючого осередку для революційних сил у Краю, залишається відкритою. Так само, як залишається відкритим питання, які організації й партії, крім двох націоналістичних, зуміють у Краю запустити своє коріння та створити свої організовані вогнища. А з притиском треба наголосити, що повноважним фактором в українському політичному житті можуть бути тільки ті політичні середовища, що скоріше чи пізніше братимуть активну співучасть у визвольній боротьбі в Краю. Приклади такого ми бачили в другій світовій війні в країнах, поневолених німцями. Там національно-визвольне підпілля, рух опору, чи як він

називалася б, співтворили всі - від крайнього лівого до крайнього правого крила, від лівих соціалістичних і лівих націоналістичних груп через групи демократично-ліберальної середини, аж до найправіших консервативних кругів. При такій поставі ми, що опинилися на еміграції, справді зуміємо переставитися на несення посередньої чи безпосередньої допомоги красівій боротьбі й переберемо на себе ті завдання, що їх там не виконати.

І тоді в дійовому спаянні із своєю землею ми напевно переможно вийдемо навіть із найскладніших ситуацій. А наш кивот, наш портатівес Фатерлянд, візію нашої голубої Савої, що нею живемо, збагачену і зміцнену, повернемо Рідній Землі. Бо воюючому народові немає тами, що її він не переломив би.

Незламно воюючий народ перемогти мусить. Тим більше в нашу добу, коли на історичний театр крок за кроком, один за одним виступають народи нашої землі, що твердою рукою беруть собі, без огляду на бажання сильних світу цього, те, що їм, за Божими й людськими правами, належиться. Серед цих народів у передовій лінії стоїмо ми, стоїть український народ. І ми скоріше чи пізніше своєю, і тільки своєю рукою збудемо свої права.

-----0000-----

"Дивно мені, - каже Володимир Мономах за словами Київського Літопису, - що смердів жалуете, і їхніх коней, а про це не подумаете, що коли на весну почне смерд орати тим конем, приіде половчин, уб'є смерда стрілою і забере цього коня, і жінку його, і дітей, а клуню його запалить; чому ж не подумаете про це?.."

В основі української духовості лежить мужнє й активне сприйняття життя. Українську духову особистість визначає теж виразний і сильний бойовий інстинкт. Бойовничість в українській свідомості творить невід'ємну рису й одну з основ національного світогляду, - вона все давала народові міць і певність себе на своєму історичному шляху. "Що ж вони дали?" - питаютъ у легенді Київського Літопису хозарські старці своїх вояків, що ходили по данину до полян на Київських горах. "А вони показали мечі". І вирішили хозарські старці: "Недобра це дань, княже, ми послуговуємося оружжям односічним, тобто, шаблями, а іхнє оружжя з обох боків гостре, тобто, мечі - вони будуть збирати дань із нас та з інших країн". Це все і сталося.

Так меч, що його колись у Наддніпрянських степах величали скити, а пізніше так добре кували майстри Старого Києва, став символом України та її історичної долі".

(ОЛЕГ КАНДИБА: "СОНЦЕ СЛАВИ".

-----00000-----

-----000-----

-----0-----

М.АНТОНОВИЧ

НАШІ ЗАВДАННЯ НА ІДЕОЛОГІЧНОМУ ФРОНТІ

Засновання Централі ставить перед нами - і це всі ми собі мусимо добре усвідомити - відповідальні й дуже нелегкі завдання на всіх фронтах. Я зупиняю лише не деяких моментах ідеологічного відтинку, який нас, як ідеологічну групу, зокрема має цікавити.

Праця, яка нас жде, далеко виходить поза рамки нашої ідеологічної групи й має загально-національне значення - і саме тому, що поза нашим середовищем немає іншого, яке б мало досить сили, свідомості й підготовлення взялтися за розроблення цих проблем - до цієї праці мусимо з повною відповідальністю взятися ми.

Цим я не хочу сказати, що наше середовище високо вироблене, що в нас все в порядку, що ми готові взялтися за розв'язку найтяжчих питань. Це було б грубим перекрученням правдивого стану.

Наše загально-національне життя, а в ньому й нашого середовища, в порівнянні з рівном, до якого звик світ, чи з наставленням передових діячів вітчизняних націй, можна назвати хіба глибоко провінціональним.

Коли я кидаю цей тяжкий закид, то я не маю на увазі самі ідеї, як такі. Навпаки! Під цим оглядом ми напевно могли б світові розкрити очі в багатьох напрямках і виправити багато грубих помилок, що іх допускалися й допускаються провідні ідеологи й політики інших націй.

Наша безпосередність, наша готовість за всіх обставин боротися за кращу долю батьківщини, не зважаючи ні на які жертви, наша витривалість у цьому страшному бою на життя і смерть ставить нас, помимо всіх наших недомагань, на духову височину, якій може позаздрити не один народ.

Але наш інтелектуальний рівень, дискусії, преса, світоглядові писання й реферати, весь підхід до проблем настільки провінціональний і застарілий, що, не дивлячись на найкращі інтенції, світ нас не помічає, і - що найважливіше - не може помітити. В цьому і криється загадка нашої повної неактуальності на світовому форумі. За даних обставин ми можемо бути хіба об'єктом, а не суб'єктом подій. В цьому факті й треба шукати найбільшої загрози для нашої візвольної боротьби та, оскільки цей стан не зміниться, то може статися, що й майбутні наші жертви нам, як і досі, зможуть принести хіба моральний капітал замість бажаного успіху.

Ми далекі від того, щоб підмінювати працю нашої провідної верстви в порівняння з іншими поневоленими народами - до поліків і білої московської еміграції включно - але в тому й усі справа, що згадані дії еміграції можуть собі дозволити на всікого роду промахи, маючи зд'ялахи й підтримку, а часом і гарантії від сильних цього світу - все речі, що їх ми не маємо й у найближчому майбутньому ледве чи зможемо досягти.

Світова політика і на сьогодні негує факт існування нашої нації і її право на самостійне державне існування. І сьогодні для найкраще поінформованіх світових політиків Галичина є частиною Польщі, а наші східні й осередні землі - частиною Росії. І тут нам не може помогти ні Національна Рада з її Виконним Органом, ні УГВР з її високими, хоч і норожніми аспіраціями, ні більше десят-

ка наших політичних партій і псевдо-партій.

Не дивлячись на те, що більшість напої преси на кожній сторінці по кілька разів підкреслює свою демократичність і за неї розпинається — світові демократичні потуги часі готові продати чи й просто подарувати першому-ліпшому претендентові на наші багатства. Це — реальні факти, до з якими треба рахуватися, але наші партії воліють заколисувати своїх прихильників рожевими мріями й надіями без найменших реальних підстав. •

Але вибачаємось за цей політичний дегрес, що його подібно вже свого часу зробив тов. Б. Макаренко в своєму відомому рефераті на ХІУ з'їзді ЦЕСУС-а. В нашому з'їзду цей відступ був конечний не для того, щоб ширити зневіру. Наші висновки будуть якраз протилежні. МИ МУСИМО, і тут ми не маємо іншого виходу — МИ МУСИМО ЗДОБУХТИ СВІТ, ЗДОБУВАТИ ЙОГО ОПІНЮ І СИМПАТИЇ ТА ЗДОБУТИ ТЕ СТАНОВИЩЕ. ЯКЕ ВІДЛОВІДАЄ НАШИМ АСПІРАЦІЯМ І ІНТЕРЕСАМ. На цьому відтинку ми не маємо нічого втрачати, але можемо багато здобути. Для цього ми мусимо навчитися говорити мовою і способом та піднятися на позем, до якого звик світ. І щоб почати цей наступ, наше середовище з усіх існуючих якнайбільше надається, не дивлячись на все вищесказане.

З сліпої вулички, що в ній усе українське суспільно-громадське життя опинилося, є лише один вихід, і його нам постійно вказують наші найкращі ідеологи: твердо й непохитно змагатися за наші найвищі ідеали й героїчно боротися до останнього віддижу за нашу справу, без огляду на обставини. Віра в себе, в свої сили і в успішність нашого походу — це передумова майбутніх успіхів.

Як це не дивно, але сьогодні цей підхід відкидається наші демо-ліберали, вік не в моді й признаватися до нього сьогодні — це якщо не прямо злочин, то "загумінковість" "превінціалізм" і "брак політичного глузду". Але ці заложення настільки самі собою зрозумілі, що й ідеологи інших народів твердили й твердять завжди це саме. В своїх Reden an die Deutsche Nation, Fichte підкреслював: "... und so siegt immer und notwendig die gerweise Begeisterung über den, der nicht begeistert ist. Nicht die Gewalt der Arme, noch die Tüchtigkeit der Waffen, sondern die Kraft des Gemüts ist es, welche Siege erkämpft".

Лише з цією передумовою можна братися до тих великих і відповідальних завдань, що їх ми нижче постараємося накреслити.

Наші намагання мають іти в двох напрямках: здобуття нових досягнень і закріплення здобутого при цевній гостроті й непримиримості в основних заложеннях і повсякчасній готовості в слугний час принести найвищу жертву воюючій нації і то як у площинах теоретичної підготови, так і практичної дії. Я далі зупиняюся лише на першій частині, щебто на теоретичній підготові.

Наша ідеологічна освіта настільки занедбалана, що, власне, нелегко устійнити вихідну точку для наших дослідів. І коли я, хронологічно йдучи, поставлю наперед ВІВЧЕННЯ АНТИЧНОГО СВІТУ, то я свідомий, що це може викликати здивування, а то й заперечення та прогнози. Але все ж таки в античному світі лежать не лише основи нашої т.зв. західної культури, а й основи найглибшого відчуття і розуміння суті

батьківщини й служби суспільству. Очевидно, з відновленням наголошенням певних моментів, що іх, на жаль, школа не завжди належно вміє, а часом і свідомо не хоче підкреслювати. Щоби вказати лише декілька прикладів, згадаю високоповчальний твір Тукидіда про Пелопонеську війну, з зразковою промовою Перікла на чану помяглих за батьківщину вояків, згадаю твір Лівія (зокрема, книжки про другу Пунійську війну), твори Цезаря й життеписи Плутарха, на яких донечі виходять передові політики англійської імперії. На жаль, у нашому середовищі античний світ із своїми зразковими творами лишився невідомим царством, що, на нього звикли дивитися з погордою.

Ідуши далі, згадаємо класичні ТВОРИ ЗАХІДНОЇ КУЛЬТУРИ, що лишилися незнані нашій провідній верстві. Зокрема, треба згадувати, що основні твори для нашого світогляду таких авторів, як Fichte, Carlyle, Bergson і т.д. і т.д. лишилися не перекладені, або й зовсім недомічені нашими діячами.

Цей фатальний брак перекладної літератури найбільше спричиняє нашу загумінковість, бо звідки ж черпати тісі Европи, до якої ми завжди признаємося й горнемось, як не з джерел тієї Европи! На жаль, і донині гасло Миколи Зерова: *Ad fontes* лишилося далеким до здійснення. Треба звернути велику увагу на знайомство з цими підставовими творами західної культури, бо без цього всі наші розмови про Европу лишаться посрініми фразами.

Слідуюча ділянка – УКРАЇНОЗНАВСТВО – занедбана нами також досить основно. Не дивлячись на окремі, дуже важливі дослідницькі праці з ділянок українознавства, не можна не помітити загального занепаду знання у цій ділянці. Навіть такі наші праці, як Золоте Слово й Дух Руїни О.Ольжича, Розвиток української політичної думки за останніх 100 літ Оршана-Чемеринського лише забути. Ми видавали й перевидавали все можливе, але на перевидання цих праць не знайшлося фондів. Для українського націоналіста знання рідної історії, етнографії, культури, географії, економії, стану на рідких землях – це передумови, без яких він не може внутрішньо рости й розвиватися. Для прикладу згадаємо стан історичного знання. Бонь сков таки наскрізь примітивне й безнадійно просиніціальне. В світочних рефератах ми до нудоти повторюємо наївні приклади із шкільних підручників, не заглиблюючись у проблематику настого складного життя в минулому.

Може ми можемо похвалитися хоч якимись скромними досягненнями в ділянці ДЕРЖАВОЗНАВСТВА? Та ця важлива ділянка в нас також зовсім не розроблена. Немає в нас навіть історії державних устроїв, хоч у короткому вигляді. Мало що зроблено й у ділянці пізнання інших політичних рухів, а те "мало" лишається в рукописному стані. Більшість політичних і світоглядових проблем ХІХ-ХХ стол. лишається в нас незаторкненими.

Навіть нашого ВІДРОДЖЕННЯ ми досі не простудіювали як слід. Слабо поінформовані й формалістично обмежені ділчі усю нашу багату проблематику звести до імен Драгоманова, Ліпинського, Хмельового і Донцова, сикидаючи за єорт складні процеси нашого наростання з Кирило-Методівцями, Кулішем, Л. Українком, Кониским, Г. Франком, Міхновським, з надзвичайно цікавими процесами галицького відродження або РУП та інших груп нашого недавнього минулого й сучасності. І на родючому грунті загумінковості виростають партії, які збивають собі капітал і об'єднують довкола своїх льскальників пропорів уродженців тієї чи іншої області, нацьковуючи їх проти своїх братів, які мають честь походити з сусідньої губернії.

Зрештою: скільки складних питань криє в собі СУЧАСНА ДОБА. До всіх до них треба обережно підходити й ґрунтовно студіювати. а це у нас якщо і робиться, то знов таки в недостатній мірі, щоб не сказати більше. А покорінис пізнання сучасних процесів у світі, в усій їх скомплікованості й диференційованості дасть нам цінні вказівки наших власних хиб і недомагань.

Задокументований український загал під ідеологічним аспектом - це нині повний розгардіяш і галіматіяш. Ніде нема чітких кордонів, ніде нема певного хребта. Соціалісти перебирають повністю націоналістичні гасла, націоналісти перебирають основні заложення соціалістів, найбільш праці націоналісти стають вайлівішими соціал-комуністами, демократи перебирають відкінчений порядніми націоналістами терор, монархісти, як приклонники міцної влади в одній руці, мають декілька різних течій, з яких кожна старається співпрацювати з групами, що негують принципи дідичного гетьманства, греко-католики проповідують ідеологів, які їх якнайгостріше поборювали, а поборюють тих, що їх пропагують, православні в духово-ідеологічній сфері заступлені взагалі невідповідними чинниками.

Всі ці аномалії відбиваються негативно на загалі, який, здеорієнтований, тримається за інерцією тієї чи іншої групи, хоч з даним наставленням люди з одного середовища зовсім добре могли б бути в іншому. Витворюються нездорові гетта, що їх різнице не ідеологія, а коріто. Не сумніваємося в тому, що до цього розгардіяшу приклади руки насамперед большевицькі агенти, які розпаношилися в нас і роздають наш організм знутра. Ці агенти розділилися по різних партіях, і викрити їх нині - в цій, зумисне ними створеній метумні - це справа маже безнадійна.

В цих відносинах кожна нелсність, кожне недоговорення, кожна не-з'ясованість до кінця є злочином. Ми маємо щастя, що належимо до середовища, яке на протязі останніх років ще найчіткіше ставило свої справи, мало мужності ставити ясно свої домагання, але й у нас заходили всякі ріжниці й непевності.

Треба всі ці справи добре з'ясувати й висвітлювати, треба ставити чіткі кордони й певні напрямні, які нам допоможуть іти вперед і розвиватися. Та для цього ми мусимо з'ясувати деякі питання основної важливості. Зокрема, велика відповідальність тягить на нас у зв'язку з НАЦІОНАЛЬНИМ СОЛІДАРИЗМОМ. Треба дуже ґрунтовно розробити це питання, щоб викристалізувати поняття, щоб устійнити, що ми хочемо й будемо пропагувати, а що не відповідає нашим основним заложенням. Національний Солідаризм це є сильна зброя в наших руках, але, невідповідно вжита, вона може принести нам самим шкоду. Не можна закривати очей на факт, що національний солідаризм є в початках свого розроблення і що сама пропаганда або декларативне ствердження ще не в силі усунути всіх ускладнень у взаємовідносинах між окремими групами в лоні нації й вирішити всі проблеми реального життя. Багато питань, що на них в теорії не знайдено досі відповіді, мусять перейти довгим шляхом експериментів.

І коли ми нині признаємося до національного солідаризму, то це має бути скоріше символ, ніж реально-діючий викінчена концепція. Символ того, що кожний чесний громадянин має право й обов'язок у великій спільноті зворити й співтворити життя народу, що до нього він належить.

Але це не значить, що ми перекреслюємо ідею націоналізму. Ні! З ще гострішою висміюваністю признаємося ми до вольово-ідеалістично-

го світогляду з принципами героїчного змагу, твердої віри й повної самопосвяти. Бо лише нам дасть внутрішню потугу далі змагатися й міцно стояти за визнані нами ідеали.

Сьогоднішнє життя перекреслює вчорашні формулки й догми. Світ знаходиться в боротьбі за нові істини; на жаль, ця боротьба не провадиться завжди чистими руками й ідеалами. І коли ми включаємося в цей змаг, то, щоб перемогти, ми мусимо бути країні й послідовніші, як інші, а зокрема: в повні віддані й фанатично вірні нашій справі.

Очевидно, я не міг вичерпати всього плінну й завдань на ідеологічному відтинку. Делкі ділники, до яких ми, молоді, заслабі, як проблеми філософічні, метафізичні й інші, і не заторкував свідомо. Ми можемо брати на себе завдання, що в них ми зможемо, запрацювавши, давати високолікісні речі й приходити до певних висновків.

Філософія нині надто скомплікувалася останніми досягненнями в різних науках. Основні її тенденції розвитку йдуть у напрямку ідеалізму проти матерілізму, але грунтовніші студії цих питань, скажімо собі це відверто, нам не під силу. В цих справах ми будемо консультуватися з нашим старшим активом, бо цілковите негування цих проблем може потягти за собою катастрофу.

Не згадано було тут і делкіх питань, що для нас є самозрозумілі (соціологія, психологія й ін.) або будуть розроблені, але споміж них, як найважливішу, треба відмітити ПРОБЛЕМАТИКУ НАШИХ СУСІДІВ. Пізнання їх сили, аспірації, історії, психіки й наставлення супроти нас - це передумова успішного будування нашої державності, зокрема в наших умовах, коли з усіх боків на нас готові накинутися й пожерти. Від нашої сили й дипломатичного хисту буде залежати, чи в у яких розмірах ми розбудовуватимемо власну державу. Зокрема, західні й північні сусідні народи мусять у нас бути добре пізнані. Бол'шевізм і Росія - це комплекс питань, що не дочекався у нас іще належної й усебічної оцінки, хоч окремі питання розроблені не зле.

Важливо, що ми, як молодь, насамперед мусіли б присвятитися пізнанню МОСКОВСЬКОЇ МОЛОДІ взагалі і бульшевицької - зокрема, з усіма її питоменностями, бо цей чинник відіграє в майбутньому визначну роль, а проблематика советської молоді - це слаба сторінка нашого знання обставин за залізною завісовою.

Перед нами, як у калейдоскопі, перейшов цілий ряд проблем, що чекають свого вирішення. Брак часу нам не дозволив їх ясніше визначити, ми їх, здебільшого, тільки торкали. Але й у цьому поспісі ми могли пізнати, ЯК МАЛО У НАС ДОСІ В ІДЕОЛОГІЧНОМУ НАПРЯМІ БУЛО ЗРОБЛЕНО й скільки основної зваги питань чекає свого розв'язання.

Нинішні обставини, коли окремі ділники розростаються до безконачності, не дозволяють зразу братися до широко закроєних синтетичних проблем. Але на основі добре розроблених часткових питань ми з бігом часу зможемо будувати й закріплювати нашу ідеологічну фортецю. Величезні завдання й багатство питань самі собою вказують, що в наших рядах можуть знайтися й будуть вітані товариші й з інших середовищ, оскільки вони хотітимуть солідно працювати для загальнонаціонального добра. Наша центральна мусить стати кузнею думок молодого покоління, яке йде в авангарді й хоче нині, коли воно тимчасово відклало зброю, послужити нації думкою й пером.

І поза тим ми радо привітаємо співпрацю з іншими ідеологічними середовищами й будемо допомагати іншим ідеологічним групам, у

міру можливостей, зчити своє я, свій хребет.

Для кращого перегляду виконаної праці ми мусимо всіма силами старатися видавати періодичний журнал з одного і бібліотеку з другого боку. Здаємо собі справу з труднощів фінансового, технічного й іншого характерів, але коли наша праця має давати якісні овочі й торувати шлях для прийдешньої молоді, то вона мусить бути десь зафікована.

Коли ми й не заторкнули цілого ряду питань, але деято може бути приголомшений тією кількістю першорядних завдань, які ми мусітимемо виконати. Так цих завдань є забагато, але не забуваймо, що з кожним днем проблематика збагачується новими питаннями, які, у нас не вирішенні, пізніше перекоджають у праці.

А кількість праці нехай нас не лякає. Хто хоче робити, хто хоче працювати для батьківщини й готовий витримати на раз вираному шляху, того не повинно ніщо лякати. Піонірська праця конечна навіть якби ми були здані зовсім не власні сини. Але ми маємо цілий ряд старших і досвідчених боргів, які співчувають нашому починові й готові нам допомогти словом і ділом. І це запевнення допомоги старшого покоління для нас мусить бути не лише стимулом до праці, а й зобов'язанням. Бо коли інші хочуть витрачати свою енергію на сварки за формальні й несуттєві справи, або доказувати свою правовірність некультурними вибриками, то ми мусимо зібрати всіх старань і труду щоб двигнути нашу справу наперед. А поскільки ми це зробимо, поскільки нам це вдастся - це буде залежати від кожного з нас зокрема й від усіх разом.

Наш теперішній з'їзд - ЦЕ СТАРТ ДО ДАЛЕКОЇ МЕТИ. Шлях перед нами стелиться трудний, повний переліків і невигод, але воротя нема. Ми продовжуємо торувати путь, на якій перед нами ввали шільйони, на якій не один із нас упаде, і на якій упаде ще не одна сотня і тисяча найкращих синів нашого народу. Але дорога пряма і зідверта.

І твердо іде легіон, бо його кличе Самостійна, Соборна Українська Держава, а ця держава... не твориться в будуччині -
Держава будується нині.

Це останнє ствердження може когось здивувати, а наші противники використають для своїх цілей - мовим, "Зарево" не зіркть у свої основні залеження, коли припускає співпрацю з іншими ідеологічними угрупованнями. Отже, мусимо ясно ствердити, що лише український націоналізм спроможний у сучасній хвилині змагатися за найвищі ідеали нації, і лише він довірить це чином і кров'ю своїх найкращих визнавців. Це сьогодні стверджує кожний чесний українець. Своєю працею за останнє тридцятілля націоналісти довели, що лише ця ідея може розраховувати на успіх у боротьбі з московським большевизмом. Але сьогодні ні одна українська група не ставить питання - чи з націоналізмом чи проти, а лише питання - за який націоналізм. І тут приходить уже гідповідальний момент для націоналістичних угруповань, бо українські політичні партії, перейнявши націоналізм, його основи й гасла перетворюють його кожна на свій лад і досі не зустріли в цих своїх намаганнях спротиву з боку націоналістів.

А який же має бути цей націоналізм? Для УРДП націоналісти - це насамперед Хмельницький, але й Скрипник і Любченко, і Винниченко, і цілий ряд інших добродіїв, що з точки погляду чесних українців можуть називатися хіба зрадниками і ренегатами. Їхній ідеал - це, в

найкращому разі, націонал-комунізм, отже, іншими словами – спроба помирити вогонь з водою. Що така спроба може скінчитися лише або фієском, або жахливим у своїх наслідках скривленням ідеалів нашої вільної боротьби – це не підлягає найменшим сумнівам. Постійні намагання грati на дедевих гаслах ложального патріотизму ставлять цей рух у відповідне місце.

Добрими техніками революції, однаке поганими націоналістами показали себе від початку своєї діяльності ~~ідеїзміки~~ Степана Бандери. Диверсія, братня кров, терор, брехлива пропаганда і всякого роду безвідповідальщина – ось основні негативні цікі цієї групи. Однаке було б несправедливо не добавити в цьому русі багатьох позитивів, які звичайно противники Степана Бандери стараються замовчати і через те стає незрозуміло, звідки походить порівнююча сила цього руху. Адже ж, коли припустити, що та сила здобута одним терором, то це б у першу чергу кидало неправо-негативне світло на весь український загал, що він себе дав простим терором заликати й притягти до праці, з якою не згоджувався. До цієї теми я ще повернуся на іншому місці.

Тепер лишається ще ствердити одно, про що не повинні забувати націоналісти з обох таборів – без огляду на те, які взаємовідносини панують сьогодні між ними. АБО НАЦІОНАЛІСТИ ЗНАЙДУТЬ СПІЛЬНУ МОВУ Й ОБ'ЄДНАЮТЬСЯ, АБО ПРАКТИКА ЗДІЙСНЕННЯ НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ІДЕЇ БУДЕ ЇЇ НАЙРІЗКІШИМ ЗАПЕРЕЧЕННЯМ.

З інших середовищ, крім християнських, не ціють на цьому континенті між молоддю поважніші сили, і про них на цьому місці не варто згадувати. І християнськими групами ми не матимемо зasadничих розходжень, оскільки останні будуть дотримуватись своїх основ і не виступатимуть у засадничо невідповідних плоцинах.

-----000-----

Чи нам знову стати на тому трагічному перехресті української історії, що на ньому у вирішальних моментах зустрічаються сили творчості, героїзму, політично спрямованої волі, карності та безприкладного віддання своїй Батьківщині зо світом руки, розкладу, духового та політичного рабства і сліпих гонів розгуканої та жадної влади та наживи маси?

Передумови своєї перемоги вбачас Український Националізм у виявах своїх моральних чеснот, спрямованих діяльнис до подолання українського хаосу і створення внутрішньої рівноваги в ладовому ритмі всіх течій національного життя.

(СВІТОГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО
НАЦІОНАЛІЗМУ)

-----0000-----
----00----

АРКАДІЙ КУКОВСЬКИЙ

ЗАВДАННЯ ТА ПСБУДСВА ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНСЬКИХ
СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ "НАЦІОНАЛЬНОГО СОЛІДАРІЗМУ"

Двадцятиріччя існування організованого націоналістичного, руху та річницю смерти Його найкращих представників молоде покоління відмічає своє діловським працем у формі збірного духовного змагу, яким засвідчує свою беззастережну відданість ідеї українського націоналізму та свою готовість продовжувати післанницьке покликання перед Україною.

Ідея українського націоналізму з своїми властивостями, здоровими основами для всеобщого органичного розвитку української нації знайшла зрозуміння серед широких українських мас та їхнє повну підтріжку. Авантюрам у реалізації українського націоналізму, творцем його конкретних форм серед українського життя є, насамперед, українська студентська молодь.

Закінчення другої світової війни нанесло українству небезпечні своїми проявами духсву кризу. В еміграційному середовищі доходило до внутрішньої громадянської війни, що носила поважну кількість симptomів руйни національного організму. Українське студентство цінувало повна анархія, кожному відома історія двох ЦЕСУС-ів, полеміка окремих студентських товариств і т.д. І тоді в Мюнхені гурт молодих людей творять Січ.

Січ, визнаки ідеї українського націоналізму, поставила собі за ціль "покласти край тій внутрішній війні", перевести санацию студ середовища і оздоровити його. Це товариство було на початку становим і об'єднувало тих студентів, які не погоджувалися із станом, що його запровадили в студентське життя творці ЦЕСУС-у. Допровадивши до оздоровлення і правопорядку в становому студентському житті, УСТ "Січ" переключило себе із станового в ідеологічне товариство. За свою ідеологічну платформу прийняло український націоналізм і спеціальним наголосенням ідеї "національного солідаризму".

Незабаром з'явилися подібні товариства і по інших університетських осередках. Виникла потреба творити Централю, яка б поєднувала та координувала працю окремих клітин.

Щоб накреслити побудову ідеологічної централі, потрібно знати, які завдання повинна вона ставити в комплексі загально-українського і студентського середовища зокрема. Ці завдання розглянемо в аспекті многогранності всесвітнього українського світу, не обмежуючи їх ні простором, ні часом.

Виходячи з заложення, що кожна акція на еміграції зумовлена комплексом певної кон'юнктурності, значить, являє собою поверхове, переважно явище, оскільки вона не випливаває з потреб Рідного Краю, з ним цільно не поєднується, не служить тією чи іншою мірою своїй батьківщині, - наша ідеологічна організація старатиметься стати духовим лучником з поневоленок Українок та постійно глядіти гід кутом наших ввізвольних змагань.

Яке наше становище до положення в Рідному Краю? Часто глохнений погляд про негацію активного і пасивного спротиву населення

українських земель рішуче засуджуємо, як фальшивий і ворожий український вневолічний справі. Ми свідомі того, що довголітнє поневолення та жорсткість застосовуваних методів не залишилось без сліду на українській духовості. Окупантам вдалося, але тільки до певної міри, накинути українській молоді чуже та нам вороже світосприймання. Але, не зважаючи на матеріалістичне, штучно накинуте ззовні окуг том большевицьке доктринерство, існує на рідних землях українська людина, яку не зможе зломати ніяка дійсність. Та українська людина ідучи шляхом свого політичного самовизначення, не може підпасти під жодній ії ментальності чужі впливи – з нею ми хочемо установити наш зв'язок. В чому полягає той зв'язок?

Капітальне завдання у тому напрямі – це студія проблематики Краю. Студія підсоветської дійсності, що охоплює в своїх рамках звичайні інформації з побуту, кінчаючи на системі і світогляді, в якому виростас та виховується молодий український інтелігент на рідних землях. Во тільки тоді, коли будемо як слід запізнані з методами доктринарією окупанта, зуміємо зрозуміти наших земляків та знайдемо зброю для поборювання чужого нам світосприймання. Підсоветській дійсності ми протиставимо наш український світ з його духовістю та світоглядом. А тому, що ця духовість не мала ніколи змоги свободно розвиватись та називала різних експериментаторів: нашим завданням буде вести студію над характеристикою української духовості та українського світогляду, вільного від усіх чужих впливів та забарвлень. Цю духовість та світогляд ми знайдемо на пристязі віків у джерельних працях українських світочів та в українській народній творчості.

Студентська націоналістична централі повинна застановитися на найкращою формою організації молоді та студентства на нашій звільненні Батьківщині. Присвятивши цій ділліці на сторінках нашого періодичного органу відповідне місце, спонукаємо одиниці до опрацювання важливої справи, а заразом заставимо їх заглибитися в дійсність Рідного Краю, пов'яжемо їх із ним в одну духову цілість.

При вихованні кадрів наше наставлення повинне йти під тим кутом, щоб при повороті на рідні землі ми не говорили різними мовами: не дивувались жахливому станові, в якому опинились наші брати, не відкидали всього, що вони мають, а натомість приносили не все ідеальне, що засвоїлося на еміграції. ЗНАЙТИ ПЛОЩИНУ, ЯКА Б ПОВ'ЯЗУВАЛА МОЛОДЕ ПОКОЛІННЯ КРАЮ ТА ЕМІГРАЦІЇ І СПІЛЬНИЙ ШЛЯХ ДО ДАЛЬШОЇ АКТИВНОЇ ПРАЦІ ДЛЯ ВІДБУДОВИ ЗРУЙНОВАНОЇ БАТЬКІВЩИНИ – це наказ, що його ми повинні вже сьогодні виконувати.

Перед українством на еміграції стоїть велика небезпека. Перебування серед чужинецького моря грозить нашому загалові, включаючи й студентство асиміляцією та присланням національних почувань та обов'язків. Вогнищами національної окремішності та високої української свідомості, моралі й жертвенності, повинні стати студентські товариства "Національного Солідаризму". Постійним наголосенням нашого національного "я" та тієї місії, яку ми повинні виконувати перед своїм народом, затримаємо наше членство на високому моральному та етичному рівні і збережемо його від розкладу та занепаду. Піред чужинецьким світом ми повинні бути постійними амбасадорами українського імені та української вільної думки.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ ЦЕНТРАЛІ. – Об'єднання Студентських Товариств "Національного Солідаризму" буде вести свою діяльність через свої низогі клітини, на підставі детально опрацьованого пляну,

який централя виготовимо на перший період часу, обмежуючи себе до координації та централізації цієї діяльності, до її похвалення, контролі та до її зовнішнього заступництва перед українськими та чужинецькими чинниками.

Об'єднання застосує супроти своїх фізичних членів відповідну "еміграційну політику", маючи на оці правильне їхнє розміщення. Кращі одиниці та ті, які будуть потрібні для країнської служби, повинні бути приміщені по європейських осередках. Такими світовими європейськими осередками є Париж, Брюсель, Рим, Мадрид, Лондон, Стокгольм.

Справа доросту - це справа поповнювання наших кадрів. Наше завдання - звернути якнайбільшу увагу на покоління, яке не пізнавало світу та життя в українському оточенні. Відгукуючи по всіх усюдах кращі одиниці серед нашого юнацтва та прищеплюючи їм націоналістичне світосприймання, оправдаємо дальнє існування нашої ідеологічної студентської централі.

Дбати про те, щоб у кожній країні на еміграції існували загальні організації молоді, збудовані на загальних національних принципах. Своєю участю та позитивним вкладом праці в загальних організаціях молоді, а студентських станових товариствах зокрема, стверджимо передовість проголомуваної нами ідеї та зуміємо присіднати до себе найкращі одиниці споміж молодого середовища української інтернації.

ПРАЦЯ НА ВІДТИНКУ МІЖНАРОДНИХ ЗВ'ЯЗКІВ. - Наше завдання на міжнародному відтинку - вийти в контакт із подібними організаціями молоді та студентства інших народів та знайти форми і способи нашої співпраці з ними. Інформуючи чужинецьку студентську молодь про наше життя, нашу історію, визвольні змагання, створимо сприятливий ґрунт для дальших політичних взаємовідносин із чужими народами.

ДОПОМОГОВА АКЦІЯ. - Реалізацію розміщення наших кадрів по різних європейських осередках, переведення в'їздів та конгресів і випуск різних видань - запевнить націоналістичний студентський фонд, який зайніціює наша централі за допомогою братніх націоналістичних організацій з Америки та Європи.

ВИХОВНІ ЗАВДАННЯ. - Особливу увагу ідеологічна організація зверне на справу виховання. В сьогоднішніх еміграційних обставинах один із реальних та підставових методів - це самовиховання. Виховання повинне йти під тим кутом, щоб воно плекло в окремих одиницях життєвий активізм, пробоєвість та глибоку відповідальність за власні діянності.

Ідеологічна організація зважатиме за шкідливе - як інтернаціоналізм, так і всякий неприродний шовінізм. Рішуче поборюватиме всікого роду макіяжелізм, який старалися прищепити нашій молоді деякі наші ідеологи. Вважаємо, що лише пиломий українській здачі світоглядська та мораль можуть стати тривкими стовпами, які зуміють відбити всікі ворожі наступи. При формуванні типу українця відкидаємо всікі експерименти, які проповідували чин лише для чину, на мірний волонтеризм та хижачькі прикмети, а на їхнє місце поставимо внутрішньо-духовий світ, властивий українській людині.

ІДЕОЛОГІЧНА ПРАЦЯ. - Поминаючи вищезгадані організаційні технічні та виховні завдання, основним постулатом центральної ідеологічної організації буде плекання, опрацювання та поглиблення нашої ідеологічно-світоглядської платформи.

Які шляхи та засоби стоять нам до диспозиції? Це, передусім, праця наших низових клітин. Схемою дискусійних вечорів, чи то індивідуально виголошених рефератів, здобудемо потрібне знання з діллинок української націоналістичної ідеології, соціології, державної економіки, історіософії, філософії і т.д. Керуючись джерельно-ґрунтовним підходом у розробленні окремих проблем, озброєні академічним методом, можемо сформувати ті ділчики нашого життя, які відіграють таку важливу роль при відбудові нації держави. Перша практична концепція майбутнія праця наших комісій – це перший крок у тому напрямі. Завданням Централі буде капіталізувати здобутки, дослігнуті в окремих клітинах їх та середовищах, подаючи їх до загального відома. Таким сполучником заразом нашим постійним речником повинен стати періодичний журнал, представлений на відповідному рівні, унапрямлений певною проблематикою. Він повинен стати платформою змагу молодих сил наростаючого націоналістичного середовища.

ПОБУДОВА СТУДЕНТСЬКОЇ ІДЕОЛОГІЧНОЇ ЦЕНТРАЛІ. – Побудова націоналістичної студентської ідеологічної централі продиктована двома чинниками: з одного боку – духовий та фізичний зв'язок із студентством Рідного Краю, а з другого – пристосування до еміграційної дійсності, яка позначається цілковитим розпростріненням наших націоналістичних студентських кадрів по всіх континентах та різних країнах. Займатися лише одним із цих завдань – значить робити щось половинчате, що не відповідає суті українського націоналізму, який сприймає націю, як одну нерозривну цілість. Відповідати цим діям, по суті технічній діяльності – протилежним завданням, зможе тільки організація революційна, організація з урхливим проводом та з відданими справі одиницями. Студентська Централь з такими завданнями має мати свою базу, як найближче віддалену від нашого материка, має знати, що знаходиться там, звідки найкраще можна держати контакт із Рідним Краєм.

А також базою є і надалі лишається Європа. Всі інші осередки по інших континентах виконуватимуть допоміжну роль в цьому шляхетному ділі. Поза-європейські клітини повинні стати економічно-господарською базою для розгортання діяльності націоналістичної ідеологічної студентської централі.

ЧЛЕНСТВО ОРГАНІЗАЦІЇ. – У зв'язку з двоступінчастою побудовою, розглянемо в нашій централі два роди членства: члени фізичні і правні. Фізичним членом є студент, член даної нації низової клітини. Правнimi членами – окремі низові клітини. Творенню низових клітин предполагається у формі ідеологічних секцій при даних станових студентських товариствах.

ЯКЕ МАС БУТИ ВІДНОШЕННЯ ЦЕНТРАЛІ ДО СВОЇХ НИЗОВИХ КЛІТИН. – Кожне товариство "Національного Солідаризму" – це середовище, в якому постійно перебуває молодий студент, що визнає ідеологію української націоналізму, де він здобуває, поглиблює та конfrontує свої ідеологічно-світоглядові знання. Це кузня, де куються молоді суспільно-громадські діячі з широким державницьким горизонтом, де загартовуються характери молодих борців за краще майбутнє українського народу. Централія отаратиметься, щоб праця в окремих низових клітинах не зводилася до шаблонової просвітленності, а розпрацьовувала широко закроєний плян, залишаючи за осередками повну автономію при розв'язуванні окремих справ та проблем. Засобами, що ними буде користуватися централія для провадження своєї діяльності, будуть періодичні й неперіодичні видання. Централія буде аранжувати з'їзди, конгреси, вишкільні табори, і звертати увагу, щоб особистий контакт між членами

ми централі та своїх низових клітин вирівнював погляди та зроджував одну велику світоглядово-ідеологічну родину. Солідна фінансова база та оперативність членів буде запорукою можливості згаданих імпрез. З дальшим розпорощенням нашої еміграції передбачаємо, що в певних осередках та країнах не буде змоги творити окремі клітини, і тому централя повинна держати контакт та опікуватися також окремими фізичними членами. Ідеологічна централя стане з'язковим осередком для всіх візнавців ідеологічної платформи українського націоналізму серед молодої генерації. Дружнє відношення та взаємне сприяння будуть загальними напрямами, які визначатимуть форми співвідношенні між централею та її низовими клітинами.

КЕРІВНІ ОРГАНИ ЦЕНТРАЛІ. - Керівним органом Об'єднання буде провід, який вибирається на щорічних Загальних Зборах загальним голосуванням. Управа складатиметься з п'ятьох членів президії та трьох референтів: організаційного, пресового та допомогового. Управі централі доведеться працювати серед дуже несприятливих обставин. Досить трудно буде дібрати всю управу з людей одного еміграційного осередку чи країни. Беручи на увагу ці труднощі і бажання забезпечити оперативність нашої організації, буде потрібно надати окремим членам президії надзвичайні права, на підставі яких вони могли б нарешті в попереднього порозуміння з усім проводом, рішати в пильних справах. Про свою діяльність інформуватимуть усю управу, а пізніше згітуватимуть перед щорічними Загальними Зборами.

Найвищим органом Об'єднання буде Загальний З'їзд, який відбудеться щорічно. На випадок неможливості скликання Загальних Зборів, передається права їх компетенції Управи та Контрольної Комісії.

З самих дотеперішніх висновків ясно, що праця студентської націоналістичної організації зазублюється з різними ділянками громадського, політичного та світоглядового життя, а особливо із становим студентським та молоді, і тому потрібно висловити наше становище у спроти цих організацій.

ВІДНОШЕННЯ ДО ЦЕСУС-у. - Централі Товариств "Національного Солідаризму" буде ідеологічним представником націоналістичної студентської молоді до загально-студентської централі. Вона старатиметься про правильний розвиток та гармонійне співвідношення між окремими, серед студентства нуртующими, ідеологічними угрупованнями та не допускатиме до того, щоб становища централі підпадала під виключний вплив одного середовища. Очевидно, що в ЦЕСУС-і можуть мати місце лише ті середовища, які дійсно мають підтримку серед студенського загалу та які провадять серед нього відповідну діяльність. Ідеологічні та політичні середовища, які не знаходяться серед студентства, не можуть вимагати свого заступництва в ЦЕСУС-і. Ідеологічна централя співпрацюватиме з ЦЕСУС-ом на зовнішньому відтинку, віддаючи йому синонім станові справи, а залишаючи за собою діяльність над оформленням духового обличчя сучасного студентства. З рамени ЦЕСУС-у ініціюватиме студентські ідеологічні конгреси, на яких намагатиметься, щоб націоналістичний табір мав тільки одного заступника.

ВІДНОШЕННЯ ДО ІНШИХ ІДЕОЛОГІЧНИХ СЕРЕДОВИЩ. - Вважаємо за нормальнє явище існування, поруч нас, також інших студентських ідеологічних середовищ. У шляхетній та відвіртій формі змагатимемося за передовість нашої ідеологічної платформи. Всяким спробам очорювання нашої ідеології ставитимемо лкнайрішучіший спротив. Студентські Товариства "Національного Солідаризму" ініціюватимуть дискусійні зустрічі з усіма іншими студентськими ідеологічними середовищами.

намагаючися, щоб у конфронтації різних світоглядів кристалізувався критичний погляд на ті ділянки національного життя, які вимагають участі всіх одиниць, без огліду на їхні світоглядові, політичні та партійні програми. Наше середовище старатиметься доказати передовість своєї ідеологічної платформи науковими доводами та життєвим досвідом.

Тракуючи конфесійні студентські організації, як із нами не конкурючі (бо тоді, коли вони збачають свою основну ціль у плеканні релігійно-етичне-моральних засад, ми кладемо натиск на світоглядово-національно-політичну ділінку), вважаємо участь визнавців нашої ідеології в конфесійних товариствах за можливу та бажану.

Сприймаючи життя, як вирішний змаг концепцій, ідей, світоглядів, у якому молодь є діяграє передову роль, намагаємось, щоб ЗДОРОВА КОНКУРЕНЦІЯ СВІТОГЛЯДІВ СТАЛА НОВИМ ПОНТОВХОМ ДО АКТИВІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТОСТВА.

ВІДНОШЕННЯ ДО ІНІІЧІЙ ОРГАНІЗАЦІЙ МОЛОДІ. - Еважаючи, що студент - це одиця, яка має всі дані для свого якнайкращого удосконалення під оглядом знання, світоглядом та виховним, і тому його завдання дати руку допомоги своїм молодим друзям та тим, які не мають змоги здобувати ті знання в школах чи університетах. Спеціально український націоналізм, який змагається за гармонійне співвідношення всіх шарів народу, покладає на кожного свого члена обов'язок брати активну участь у праці всіх організацій молоді. Тому наша Централля та інші відпоручники старатимуться увійти в контакт з усіма організаціями молоді по всіх країнах, змагаючись за здорові відносини серед і

ВІДНОШЕННЯ ДО ПОЛІТИЧНИХ УГРУПОВАНЬ. - Для всебічної свободи сіго розвитку, ідеологічна студентська організація збереже за собою самостійність своєї дії. І хоча Централля входиме у зв'язки з націоналістичними чичниками для спільноти акції на рідних землях, як також впливатиме, щоб окремі політичні чинники на еміграції зосередили свої сили для спільного діла, замінившись цілком апартейною та не дозволить втрутатися у внутрішні справи ніякому політичному секторовищу. Це дасть запоруку, щоб наша Централля розв'язувала всі спроби з точки погляду всеукраїнського; а окремі проблеми знайшли б як найбільше різновидний підхід. Ця постанова цілковито не торкається окремих фізичних членів, яких політична діяльність буде мати приваний характер.

ВІДНОШЕННЯ ДО ГРОМАДСЬКИХ УСТАНОВ. - Прогід ідеологічної Централи його відпоручники співпрацюватимуть у різних країнах із громадськими установами, як Представництва, Союзи, Комітети, Ради тощо, з метою спільної дії в загально-українських акціях, та на випадок потреби санкцій відносин на громадському полі.

З Кодусом Централля буде контактувати для нормалізації розподілу стипендій та в справах, які виринуть у зв'язку з стипендійним націоналістичним фондом. Централля сприятиме виникненню різних станційних організацій - товариств, наприклад, інженерів, лікарів тощо, які Український фахівець доповнитиме свої фахові знання серед свого членства.

І на кінець треба відмітити, що накреслювати вже сьогодні який-детальний план праці та визначати різко контури побудови, яку ми чимо лише з візією завтрашнього дня, вважаємо за негідповідне, ба, на віть шкідливе. І тому ми накреслили лише загально, лишаючи, щоб саме життя та наш змаг у ньому визначає ті чи інші завдання, ту чи іншу

форму Централі та цілої організації. Ми не маємо ще перспективи, не маємо досвіду, яким могли б послуговуватися в такому ділі, зате у нас непереможне хотіння не творити щось цілком нове, лише в інших обставинах та в іншій формі продовжувати те, що зродилося в бурі та революції визвольних змагань.

Ініціатори початого діла цілком вдають собі справу з відображеного кроку, а заразом і з труднощів, які зустрінуть у реалізуванні їхніх планів. Вони також свідомі того хаосу, який витворюється з виникненням завжди нових ефемерних інституцій. Вони - наявні свідки загальної кризи, яка потрясає всім людством, а українським світом спеціально, але, збережені від розкладу та деморалізації, саме в це трагічну для українства хвилину, приступають до захладення організму, який стараниться вивести українську молодь на широкі шляхи та підготувати її до відповідального майбутнього завтра.

----0000----

ПЕТРО СТЕРЧО

ХУ-Й ЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД ЦЕСУС-У

ХУ-Й Звичайний З'їзд ЦЕСУС-У - Центрального Союзу Українського Студентства, що відбується 25 і 26 серпня 1949 р. в Мюнхені, проходив під знаком тих процесів, що відбувалися від 1945 р. серед українського студентства, а зокрема - під знаком розвитку студентської думки від Всесоюзного Студентського З'їзду, що відбувся 30-го червня 1947 р., де довершено об'єднання всього українського студента в єдину станову централю. Одночасно з повним об'єднанням під становим оглідом проходила ідеологічна диференціація та кристалізація окремих ідеологічних середовищ. Ця диференціація виявила себе на Студентському Ідеологічному Конгресі, що відбувся в травні 1948 р., де чіткіше - на Високоміжнародному Тижні (див. на іншому місці цього Бюлетеню. - Ред.), що мало, безумовно, вплив на лінію націоналістичного студентського середовища на З'їзді.

х х х

У З'їзді взяло участь 29 делегатів із правом рішального голосу, та представник "ЗАРЕВА" - організаційної Централі українського націоналістичного студентства, також репрезентант католицької "Обнови" - обидва з правом додаткового голосу. Представника від де-факто не існуючої соціалістичної Академічної Ліги Суспільного Гуманізму не було. З огляду на відсутність проявів існування АЛСГ, п. Степан Процик подав внесок на скреслення її із списку надзвичайних членів Союзу, але З'їзд цей внесок тимчасово відхилив, зобов'язуючи нову Управу ЦЕСУС-У скреслити Лігу Суспільного Гуманізму із списку надзвичайних членів, якщо вона (АЛСГ) протягом трьох місяців не проявить своєї діяльності й не здасть звіту до ЦЕСУС-У. З'їзд виходив із залежності, що всі існуючі ідеологічні середовища повинні входити в ЦЕСУС.

В точці прийняття нових членів затверджено рішення Управи ЦЕСУ про прийняття "ЗАРЕВА" в надзвичайні члени Союзу. Слід відмітити, що деяка частина делегатів намагалася робити перешкоди, особливо те середовище, яке ставить великі претенсії "на владу", вираховуючи свою силу високими відсотками, але, заснувавши свою єдину, ніби-ідеологічну, клітину в Мюнхені, під назвою "Гурток для досліду суспільних проблем", не могло себе ніяк проявити. На Високоміжнародному Тижні де середовище виявило себе дуже слабо. А все ж не бажало во-

но допустити до того, щоб "ЗАРЕВО" було речником націоналістичного студентства в ЦЕСУС-і. Воно ж, бо претендувало на це, але скоро побачило слабість своїх позицій, і "ЗАРЕВО" прийнято 22 голосами, при 2-х, що утримались (ніхто - проти!). Тим способом ХУ Звичайний З'їзд затвердив "ЗАРЕВО", як єдиного легального "виразника прагнень студентів, що стоять на позиціях Українського Националізму" в ЦЕСУС-і (див. § УП, 42 Статуту). Тим самим "ЗАРЕВО" ввійшло в нову фазу свого існування й перебрало на себе нові важливі завдання.

х х х

Сьогорічний ХУ-й З'їзд своїм характером у деяком відрізняється від попередніх. Суді, як попередні З'їзди відбувалися з великою "помпою", то сьогорічний обмежився ДІЛОВІСТЮ. Це його перша прикмета. Великою мірою цьому допоміг Високошкільний Тиждень, де обговорено більшість наврілих питань. Другою прикметою його була атмосфера взаємної толерантності, що, як видно було, виходила вже дійсно з нутра, а не тільки з тактичних мотивів, як це бувало раніше. І це - дуже велике досягнення. Але одна з найважливіших змін, що зайдла на З'їзді - це "відмолодіння" Управи. Якось так складалося, що останніми роками біля керми ЦЕСУС-у стояли люди, що вже мали добрих кількох років за собою по закінченні студій, далі т.зв. "залізні студенти", а тільки небагато молодих, дійсних студентів. На цьому З'їзді передано керму молодим. Це може внести новий дух і дати новий напрямок розвитку діяльності.

Дотеперішня практика назовні виглядала так, немов би "залізні студенти" з кслишнього НОУС-у відбивали свої тавро на обличчі студентства останніх років, бо самовільно керували "Студентським Вісником", ідучи цілковито прозріз із духом студентського загалу. І з цим рішено скінчити!

Слід відмітити ще й той момент, що у З'їзді перемогла думка, що український студент, член політичної еміграційної спільноти, повинен, власне, вже мати власне "я". Тому не знайдено зрозуміння для т.зв. делегата "без обличчя", який у своїй безпринциповості завжди діє намагався грati ролю "янгола миру", а де-факто - в перманентному взаємному поборюванні двох груп шукав він чим більшої здобичі для себе... На минулорічному З'їзді представник цієї групи виразно сказав: "Панове, ми підемо з тими, хто нам більше даст..." Відкинуто "яноглів миру" ще й тому, що вони доводили до того, що вже кілька років українське студентство на еміграції не могло виявити свого дійсного обличчя. Більше того, це доводило до того, що націоналістичний студентський загал із сторінок "Студентського Вісника" годувано славословіями в честь Драгоманова і йому подібних людей проїденого етапу, людей не-славного минулого... Та студентський загал сказав: досить! Хочу, щоб мене представляю таким, яким я в дійності є!

х х х

З'їзд, крім своїх чисто формальних точок, поставив у свій денни порядок і доповідь інж.Б.Суховерського (1-й заступник Голови усташової Управи ЦЕСУС-у та Голова Контрольної Комісії "ЗАРЕВА"), на тему "Українське студентство сьогодні". Це була найцікавіша точка З'їзду.

Зупинившись на умовах, що в них виростає сучасний загал нашого студентства в Україні та на еміграції, прелегент на цитатах із української підсоветської преси довів наявність спротиву українського студентства окупантам в його політиці русифікації України.

Студентство, що було на еміграції до 1939 р., мало не тільки духовий, а й фізичний зв'язок із частиною Рідних Земель, а це зберігає його від загрози відчуження. Тепер становище погіршало, а тому прелегент закликає до якнайщільнішого духового зв'язку з Гатьківщиною.

Зупиняючись над розвитком студентської думки на еміграції від 1945 року, прелегент висловлює вдоволення з тієї еволюції, яку воно пройшло. Обличчя українського студентства 1940-х років щойно формується. Серед нас іще багато студентів, які почали свої студії перед вибухом війни. Ці студенти перейшли концентраційні табори, брали участь в УПА і збройному підпіллі. Але це покоління відходить уже із студентських рядів, а на його місце приходить молодше. Тому сьогодніше обличчя українського студентства щойно формується. Воно проходить повільну кристалізацію, і це доброе! Во приспілення її штучними заходами пошкодило б так, як штучне прискорення творення кристалу шкодить його красі.

Без усякого перебільшення можемо твердити, що "ЗАРЕВО" дало найбільший вклад у царю 'З'їзду і було найконструктивнішим чинником. Єдине "ЗАРЕВО" висунуло конкретну концепцію розв'язки питань, що виступають перед студентством сьогодні у відношенні до майбутньої діяльності ЦЕСУС-у й українського студентства взагалі.

У своїй оперативно-організаційній частині доповіді інж. Ф. Суховерський з'ясував методи праці ЦЕСУС-у на майбутнє, а також вказав на конечність перенесення центру далі на Захід і необхідність перейти НА ТРИСТЕПЕННУ побудову, респ. на установлення Представництв ЦЕСУС-у в окремих країнах із більшим скupченням українських студентів.

Більшість тез Голови Контрольної Комісії "ЗАРЕВА", що були висунуті в доповіді, схвалено в резолюціях З'їзду. Він же очолював ре золюційну Комісію. Тим то "ЗАРЕВО" чинно докладало зусиль до успішності З'їзду і наміченні дальших шляхів для студентського загалу.

х х х

З'їзд закінчено вибором нових керівних органів (див. Комунікат ЦЕСУС-у), що їх покликано до життя шляхом вужчої коаліції обох націоналістичних середовищ. Це перша спроба по 10-х роках! Не сумніваємося, що при добрій волі з обох сторін і бажанні служити загальній справі, ця спроба увінчується успіхом. Більше того, бонз може мати далекий дучі наслідки в дальшому ході справ. Але не можемо не висловити побоювань, коли йдеться про персональний склад Управи ЦЕСУС-у. Дуже радітимемо, коли наші сумніви розвіє конкретна граця ЦЕСУС-у, а тим самим і коаліція ця не тільки виправдає себе, а й здійснюється інтенції творців цієї коаліції, бажання усіх чесних українських націоналістів. А тому - дай Вам, Боже, багато успіхів!

----0000----

МИКОЛА ГЛАВ'ЯК

ГІСОКОШКІЛЬНИЙ ТИЖДЕНЬ ЦЕСУС-у

Імпреза від вище поданою назвою, що відбулась у Мюнхені 20-24 серпня ц. р., без сумніву одна з успішніших імпрез на еміграції. Бага її далеко переростає тільки студентську імпрезу, і її слід трактувати, як імпрезу, на якій були відзеркалені нутруючі думки щонайменше серед нашого еміграційного суспільства в Європі.

Для нас, молодих, вона має окреме значення тим, що в її програму

була включена тематика, без запізнання з якою немислимє вироблення основного погляду ані на наше минуле, ані на чинники, що намагаються якраз у сучасності різьбити обличчя молодого покоління. Для обґрунтування вищесказаного, наведемо декілька інформацій про перебіг Високоміського Тижня.

В програму першого днів входили три доповіді з циклу наукової проблематики. Перша з них - "Гуманістичні науки наших днів", виголошена проф. Чижевським, не викликала основної дискусії, з огляду на т то відчувалось величезну ріжницю між рівнем доповіді та дискутантів. Трохи жвавіша дискусія була над доповіддю проф. Василіва під заголовком "Марксизм у світі найновіших досягнень політичної економії". Як доповідач, так і дискутанти зупинилися переважно на першій частині теми. Відчувається, що дискутанти були дуже слабо зорієнтовані в основному матеріалі, і тому ані оберонцям Маркса, ні опонентам не вдалося, власне, нічого сказати поза тим, що зустрічаємо в сторінках нашої еміграційної преси. Головно - оборонці марксизму в спромоглися на річеві виступи в дискусії, чим доказали, що їхни живуть "спадком" свого вчителя.

Доповідь д-ра Рудке Василя на тему "Наука і наше суспільне життя" була цікава характеристикою окремих негативних моментів із нашого життя, однаке доповідач не зумів щільності на поставлену тему через те його доповідь викликала дискусію. В дискусії підкреслено необ'єктивність доповідача в освітлюванні деяких проявів нашого спільногого життя та вказано на те, що доповідач, піддавши критиці ті прояви, не зумів вказати не тільки на вихід із даної ситуації, але й на шлях до нього - наука в його доповіді не знайшла грунтовного освітлення, і її функція, власне, не була з'ясована.

Другий день, присвячений нашій ідеологічній спадщині, був найцікішим днем цілого Тижня. Д-р І.Лисяк-Рудницький, у доповіді про Драгоманова, ставався змалювати його, як того, що перший зумів поставити позитивну концепцію розв'язки українського питання в той час. Доповідь була добре виголошена, але впадав насилів необ'єктивний підхід до Драгоманова і тенденція поставити його, як у певному змислі зразок до наслідування. Дискусія грунтовно заперечила думки прелегента і вказала на ту співвідповідальності Драгоманова та те, що українське політичне життя кінця XIX ст. і початку ХХ ст. не пішло шляхом боротьби за нашу самостійність, тільки зійшло на манівці ботьби за вселюдські ідеали "поступу" і "справедливості".

Найслабшою доповіддю того дня була доповідь Б.Цимбалистого про В.Липинського. Його доповідь - це одно намагання вказати на те, що написав Липинський - це науково обґрунтоване, правильне, актуальне і т.д., а всім, а всім іншим думкам слід відмовити якраз цих прикмет. Не диво, отже, що навіть присутні гетьманці були розчаровані доповіддю, і на голоси критики ніхто з них навіть не відповів.

Д-р Ростислав Сіндик, у доповіді про Донцова, подав без жодного овітлення думки Донцова, базуючись на його творах. На диво, єдиним критиком тих думок був подекуди сам доповідач (напр., справа касти про відмінних людей). Всі інші, що на сторінках преси дуже безперебірчivo стараються поборювати український націоналізм, уточнюючи його з Донцовим, не спромоглися на форумі Високоміського Тижня виступити чим відповідно зафіксували себе в очах присутніх.

Дуже цікавою доповіддю була доповідь Ю.Дивнича про Хвильового. Для доповідача Хвильовий - певний символ подій, що розвивались на українських землях під совєтською окупацією по першій світовій ві

йні. Прелегент змалював середовище українських комуністів і, протиставляючи їх середовищам, що боролись за відновлення УНР, одобрав їхні позиції та опреділив себе до них. Слід признати, що прелегент говорив одверто, і до кінця обстоював своїх поглядів. Тому й дискусія розгорнулась дуже жвава, у висліді якої був замітний чіткий поділ на величезний круг опонентів, що осудили шлях, який вибрали українські комуністи в 1918-20 рр., та прелегента і невеликий круг його однокумців, що послідовно до кінця обороювали стадані позиції.

Третього дня відбулося три доповіді з циклу цілітичної тематики. Я. Гайвас виголосив річеву доповідь на тему "Сучасний стан на Рідних Землях" М. Івіцький змалював картину заєдань, до стоять перед еміграцією. Проф. Конюненко, в своїй доповіді про "Проблеми майбутньої української державності", сконцентрував свою увагу на повторну розширування марксизму, яка мала місце, як згадачо, першого дна характеристику проблеми української індустрії і сільського господарства. Довга доповідь і недодержання теми вплинули дуже негативно на дискусію, що розвивалась побіч окремих справ, а не засторкала основних.

Останній день, присвячений студентській проблематиці, включав доповідь про "Українську молодь на СУЗ до 1941 року" - Б. Гришка, та доповідь про "30-і роки українського студентства" - д-ра Ширчука Петра. Обидві доповіді належать до найслабших доповідей у програмі Тижня.

Ред. Гришко розтягнув доповідь на три години, чим унеможливив ділову дискусію і заля майже не могла сприймати його думок. Характеристичний був у дискусії різкий тон, яким відкидали картину молоді СУЗ, змальовану прелегентом, особи, що брали участь у житті тієї молоді, як інж. Сердюк та редактор Каленик. Головно різко засуджено твердження прелегента про те, що СУМ в очах молоді була реакційною спробою реставрації відносин сперед революції 1917 р. Д-р Ширчук змалював цілий ряд картин та фрагментів, що не мають жодного відношення до проблематики 30-х років українського студентства, і тому в дуже різкому тоні д-р Янів був змушений справити його твердження.

Заплановану доповідь інж. Б. Суховерського про сучасний стан українського студентства, з огляду на брак часу, було перенесено на З'їзд ЦЕСУС-у.

Підсумовуючи вище сказане, хочемо ствердити:

1. Високошкільний Тиждень ЦЕСУС-у був вдалою імпрезою, в якій взяли участь представники всіх середовищ, що діють серед нашої спільноти.

2. Як доповіді, так і дискусія виявили, що основним фактором на українському ґрунті, який, як і в минулому, так і в сучасному формуванні українське життя, є український націоналізм.

3. Спроби відгребувати з нашої спадщини постаті проїденого етапу (Драгоманів) та через однобічне освітлення створити з них зразки, гідні наслідування, не увінчались успіхом і були ґрунтовно відкинуті в дискусії.

4. Єдине з націоналістичних середовищ, що послідовно боронить своїх позицій - це середовище, презентоване ред. Дивничем і Гришком. Вони, ставши на базі українського комунізму першого етапу підсвітської дійсності, вважають цей стан за правильний, і за потребу у сучасну пору, пристосувавшись до змінених обставин, задержати

його основні твердження та згідно з ними формувати українське життя.

5. Розбіжності думок, які існували в час "Тижня", виявили, що ми спромоглися вже дійти до досить чіткого спреконтування позицій окремих середовищ на еміграції, та що змаг між ними ведеться в площині змагу думок чи концепцій, а не примітивних пашквілів (главно антінаціоналістичних), що мали так часто місце на сторінках преси останні три роки.

6. Члени "ЗАРЕВА" брали активну участь як у підготовці, так і в проведенні Високошкільного Тижня. Своєю поставою вони доказали, що цікавляться основними проблемами нашого життя. Становище, яке вони зайняли на Високошкільному Тижні, було чесніше, позитивне, і вказує на те, що праця, яку провадить "ЗАРЕВО", є на правильному шляху і знаходить зрозуміння серед українського студентства.

----oooo----

Д-р М.АНТОНОВИЧ

ПРАЦЯ КОМІСІЙ

Ціль, що її перед собою поставило "Зарево", можна схарактеризувати кількома словами, як працю над поглибленням націоналістичної ідеології і як найбільшим поширенням кола візантіїв українського націоналізму між нашим громадянством. Зрештою, це мета далеко не нова — їй служив цілий ряд легальних і нелегальних організацій останніх тридцяти років до сучасності включно.

Однак, хотівши групи, маючи колосальне значення для розроблення націоналістичних ідей, мали одно спільне недолагання. Покоління, що на своїх члечах несло тягар відвольної боротьби 1917-1922 рр., ВІДЧУВАЛО національну правду й обґрунтовувало її передовсім з точки погляду почування. Це мало свою слушність у 20-х роках, коли фіксувалася націоналістична ідея, але відклика до почування має своє обґрунтування лише в ідповідних обставинах та зокрема тоді, коли в певні моменти, що їх можна використати з якнайширших колах народніх верств. Сучасність, із її типовими післявоєнними настроями, браком безпосереднього контакту з Рідними Землями, наявністю великої кількості ідейних українців-комуністів на американському континенті, не сприяє простим відклікам до почування. Українці, що виростали в зовсім інших обставинах, не завжди відчувають слушність визнаних націоналістами ідей і вимагають глибокого обґрунтування таких думок. І тут зустрічаємося з сумним фактом: наша політична думка надзвичайно мало розвроблена й знаходиться на дуже низькому рівні, але дас в свою чергу змогу різним безсогідним демагогам жонглювати на нашій примітивній політичній арені. Очевидно, що практика ОУНР посиліно дає хонглерам надто багато матеріалу — не лише для критики, а й просто для висміювання українського націоналізму, де, мовляв, теорія з практикою так далеко розходяться. І надзвичайно повчальне те, що якраз це "революційне" редовище не спроможеться на гідну відсіч. Воно або збуває такі напади мовчанкою, або відповідає лайкою, що, звичайно, нікого не переконує.

А проте, національне питання і на сьогодні лишається основним діягуном історії, і в зв'язку з тим, і націоналістичні ідеї єдино спрощані в сучасності. На жаль, самого оправдання мало. За націоналістичну правду треба змагатися ще спертіше й послідовніше, як раніше, бо ситуація надто скомплікована й відповідальна.

Згадане "революційне" се^жедовите, цопраєда, постійно змагається: Але це - змагання за технічні засоби, за владу, за голоси на тих а інших зборах. Очевидно, цим можна лише віддалити актуальні питання, що вимагають негайної відповіді, але не можна їх розв'язати, бо сьогодні не грає ролі чи за кимось голосуватиме десять тисяч, чи може лише сотня. Цей кількалитній відхід, що його ми маємо до диспозиції перед слідуючою війною, треба використати для солідної і всебічної підготовки до майбутніх вирішних днів. Лише той, хто вже нині почне працю над собою і над своїм світоглядом та над його обґрунтуванням, і витримає їх до кінця, може рахувати на успіх. Всяка тимчасова погоня за владою, за спантельичним голосом не дасть ніяких передумов: а навпаки - принесе з собою цілій ряд незадовільних кебезпек.

Виходячи з цього заложення й уважаючи проєкт на ідеологічному позиціонуванні потребу сучасності, провід "Зарева" розглянував цілий ряд комісій для розроблення проблем нашого філософічного, світоглядово-духового, релігійно-етичного, історичного, політичного, економічно-господарського і т.д. життя.

Досі розглянуто 17 різних комісій, що будуть працювати цілком автономно; кожна з цих комісій ділиться згідно з планом праці, виготовленням провідником відповідної комісії та затвердженням проводом "Зарева". В комісіях працюватимуть старші студенти, що стоять у погоджені з фахівцями відповідних діллянок і обирають собі до спілкування членів, які цікавляться цим фахом. Провідники комісій стоять у постійному зв'язку з проводом "Зарева" та дають квартальні звіти за пророблену працю. Праці комісій будуть видруковані або в виданнях "Зарева", або в пресі; крім того, провід "Зарева" постарається про якнай ширше продиступування видрукованих праць.

Дальші комісії будуть творитися в бігу, розгорнення праці з мір потреб. До спілкування закликаємо всіх окочих: скромні, молоді, БЕЗ ОГЛЯДУ НА ІХНІ ПОЛІТИЧНІ ПЕРСОНАНІЯ. Якраз це обганяє ствердження, що викликало гострі напади на них противників з різних таборів. Очевидно, ці се^жедовища боляться, щоб ми не перестали тих небагатьох одиниць, що їх юні ще мають із ласкою молоді. Ми не займаємося ласкою до і готові співпрацювати з усіма чесними й спідочими своїх обох'язків українцями, що примушуючи їх конче визнавати ті або інші заложення, що, до речі, часом можуть бути спірними. Справа національна - це справа нас усіх, і кожний з нас мусить мати можливість працювати для неї, а оскільки ми віримо, що націоналізм відіграє в майбутній долі України вирішальну роль, то ми почуваємо з обов'язанням не відхиляти від себе таких думаючих, а навпаки - довести на практиці що ми зможемо з ними співпрацювати й не відкинемо їх їх тоді, коли доля покладе в наші руки керування Самостійною Собиною Українською Державою.

---***---

КОМИСІЇ:

- 1) Філософічна, 2) Ідеологічно-світоглядова, 3) релігійного питання і церковних справ, 4) національного солідаризму, 5) соціології, 6) антропології, 7) перекладу античних писемників, 8) Відбудовання України в XIX-XX стол., 9) економічних справ, 10) державних устроїв, 11) правничих справ, 12) державного планиування й відбудови України, 13) підсекторської проблематики, 14) міжнародної політики, 15) фінансових справ, 16) статистики, 17) пропаганди.

Для зразку подаємо далі плани праці трьох комісій:

1. Д-р М.АНТОНОВИЧ. ПЛЯН ПРАЦІ З ДІЛНИКІЙ: СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКІ РУХИ В УКРАЇНІ В XIX-XX вв.:

- 1) Україна в кінці 18 і на початку 19-го стол. Новгород-Сіверський гурток, як носій сепаратистичних ідей. Багальний стан. окремі дії чі з поза середовища Новгород-Сіверського.
- 2) Декабристи та генерація 20-30-х рр. XIX стол.
- 3) Харківський осередок романтиків.
- 4) Кирило-Методіївське Братство і його виразники: Шевченко, Куліш, Костомаров.
- 5) Розвиткові лінії поглядів Куліша.
- 6) Стихійні рухи на Україні (Київська козаччина й інш.).
- 7) Шестидесятники (хлопомани й їх світоглядові заложення).
- 8) М.П.Драгоманов.
- 9) Світогляд інших передових постатей тогочасної України.
- 10) О.Я.Кониський.
- 11) Галичина в другій половині XIX стол.
- 12) Галицьке москофільство.
- 13) Взаємовідносини між галицькою й наддніпрянською Україною до першої світової війни.
- 14) В.Ліпинський.
- 15) Самостійна Країна; певні проповідники: а) письменники, б) суспільно-громадські діячі.
- 16) М.Макаровський.
- 17) РУП.
- 18) Марево соціалізму.
- 19) Визвольна боротьба: а) ідейні заложення, б) діячі, в) політичні рухи, г) військові події.
- 20) Українське політичне життя між обома світовими війнами в цілому й розвитки в окремих сферах окупації.

Адреса керівника Комісії: D-r Marko ANTONOVYC, Leipheim, üb. Günzburg, DP Camp Bl. 14-119.

---oooo---

2. Д-р Б.ФЕДЕНКО, керівник комісії. Плян видавання античних авторів В українському перекладному письменстві існує величезна прогалина:

НЕДОСТАЧА ПЕРЕКЛАДІВ ІЗ СТАРОЇ ГРЕЦЬКОЇ Й ЛАТИНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРІ. Цю недостачу треба виправити, бо ні один культурний народ не може не мати перекладеної античної літератури - адже уся наша сучасна цивілізація спирається на спадщині античного світу.

Треба з жалем ствердити, що наші чинники на еміграції перед громовою реформою в Німеччині, коли можна було дешево видавати, не звернули на це ніякої уваги. Замість того, друкувалися всякі оригінальні твори графоманів.

Ясно, що треба було б перекласти все античне письменство на українську мову. Однаке цього, так само, як і літератури чи мистецтва не можна "зорганізувати". Зокрема, для перекладів поетів треба мати поетів, навіть для перекладів Платона треба мати поетичне чуття. Однаке справа перекладання всього античного письменства на українську мову лишається, як постулат для української культури, коли ми хочемо бути повнокінним народом і не хочемо відставати від інших народів на цілі століття.

Тут часом треба старатися зробити скромними силами і малими фінансовими засобами що можемо. Треба, при виборанні матеріалу, звернути особливу увагу на момент ПОЛІТИЧНОГО ВІХОВАННЯ, бо саме античний

світ залишив нам якнайціннішу спадщину - традицію політичної культури вільної людини, традицію, що і тепер західний світ мусить обирати перед скідньою навалою. Тому я пропонував би з величезного числа потрібних речей перекласти в першу чергу:

КСЕНОФОНТА: Виховання Кира, зглядно цікавіші місця з сполучуючим текстом.

ДЕМОСТЕНА: Хоч одну з промов, напр., Олінтійську, щоб мати образ грецького промовця.

ТУКИДИДА: Пелопонеську війну; твір би треба мати перекладений в цілості, однаке через його величину це неможливо тепер практично зробити. Треба однаке перекласти ще промови Перикла на похороні.

АРИСТОТЕЛЯ: Атенську конституцію (Атенаіон Нєлі гεια).

ПЛУТАРХА: Вибрані біографії з його "біοι параллелої". Тут передусім треба перекласти: Перикла, Алькібіядса, Фабія Максіма, Цезаря, Александра, Цицерона.

ЦІЦЕРОНА: Перекласти чи перевидати промови проти Катиліни.

САЛЮСТІЯ: Перекласти чи зробити випадене видання старіших перекладів Війни з Ютуртою і Змови Катиліни, і перекласти його Листи до Цезаря.

ПІНІКІЯ (молодшого): Перекласти деякі вибрані листи, напр., Ер.УІ. (Лист про вибух Везувія, при якому загинув його славний дядько).

ТАЦИТА: Вибрані уривки з його історичних творів.

ЛІВІЯ: Вибрані уривки з історії Риму, зокрема, з війни проти Карthagени.

ПОЛІБІЯ: Вибрані уривки про війну з Карthagеною.

Цього всеого занадто багато, але й мало. Для практичного виконання треба було б почати з Плутарха, бо він цікавий, загальнозрозумілий і міг би годитися для масового поширення. Його видання могло б принести маленький прибуток, чи, принаймні, покрити кошти видання.

Адреса Керівника Комісії: D-r Bohdan FEDENKO, Erlangen.

----000----

З. БОГДАН ВИНАР. ПРОЕКТ ПРАЦЬ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМІСІЇ.

Розпрацьовуючи плян праць економічної комісії, ми свідомі того, що запроектований матеріал зібраний в аспекті тільки певної проблематики. Зважуючи рім'ї нашої праці, робимо це з певною метою. Хочемо керуватися принципом джерельного підходу до подаваних питань, зокрема виключаючи справи т.зв. економічної політики, як, напр., аграрної, промислової і т.д. Вважаємо, що ставити певну практичну концепцію розв'язки даного питання можна тільки тоді, коли запізнюючись як слід із його теоретичною базою. Щоб не розгубитися в детелях, послуговуємося певною гамою варостей окремих ділянок теоретичної економії для нашого середовища. Очевидно, український націоналізм має на том, що величезні заслуги й успіхи. Ми хочемо бути послідовниками розчлененого діла, даючи українській нації покищо можливо тільки одну із спроб розв'язки суспільно-господарського питання в секторі соціологічно-устроєстві. Коли б почата праця дала бажані наслідки, стала вихідною базою для розпрацювань практичних уже концепцій, тоді вважатимемо наше завдання за завершене.

І тут широко-рімковою темою буде: "Народне господарство і побудова державного устрою, державних правних норм). При дальнішому розгляді базуємося на англійській школі. Детальний розгляд інших шкіл (які, очевидно, будуть теж предметом наших досліджень) зайняв би багато місяців, тому відсилаємо цікавого читача до універсальної праці

Brinkmann'a "Staatw.Wirtschaft". Не згадуємо теж Пеша з його госп. солідаризмом, уважаючи, що це тема спеціальних дослідів - похідна форма наших запроектованих праць. (Згадану госп. систему слід розглядати, як уже певну економічно-політичну концепцію). Важливіші розвиткові тенденції подаємо за певною схемою, прийнятою в науковій англійській літературі:

A. ЛІБЕРАЛЬНА ШКОЛА

1. Класики (Bentham).
2. Нео-класики (J.S.Mill, Jevons).
3. Модерний лібералізм: т.зв. "жовта книга" (L.George, W.P.Zeyton, A.D.Henderson, Keynes, A.Sammel, J.Simon, Hobhouse, Stamp).

B. КОЛЛЕКТИВІЗМ

1. Фаєріанізм: B.Shaw, S i B.Webb, далі Edw.Pease, Ph.Snowden, умовно ще Macdonald.
2. Державний соціалізм: G.Wallas, Macdonald з його творами "Socialism and Government" i "Socialism and Society".

3. КОМУНІЗМ

Типові англійські комуністи - W.Paul з творами "The State", "Communism and Society", Eden i Cedar "Creative Revolution".

Соціалізм є темою другої частини нашого проекту, тут зупиняємося тільки над т.зв. англійськими питоменностями.

П-га ТЕМА:

ІСТОРИЧНА СІЕМА:

1. Утопійно-волюнтаристичний соціалізм: Proudhon, Babeuf, Fourier, Bazard, R.Owen, Blanc, Marlo, Weitling, Thompson i умовно - Lassale.
2. Науково-історичний соціалізм: Kondbertus-Jagetzow, Karl Marx, i умовно R.Luxemburg, Fr.Sternberg.
3. Аграрний соціалізм: Spence, Paine, O'Brien, Wallace, Ogilvie, George, Damastzhke, Oppenheimer.

В основному можна ствердити, що англійська школа може єдина, не враховуючи німецької школи, більше відомої загалові наших економістів, дає позитивний аналіз суспільно-економічних течій та їхній вплив на державний устрій. Очевидно, не є нашою метою сприймати що: як "дане", доповнюючи його українським моментарем, але основно призадуматися над поданими проблемами, витягуючи погрібний субстракт - для українського питання. Хоча поняття нації в англійському словнику трохи відмінне від нашого, та це ще не є освітєю перешкодою для дослідів у позитивному розумінні.

В. ІНШІ ШКОЛИ

1. Консервативний індивідуалізм: Burke, Dagenot, Jamel Stephan, Mainc, Lord Cecil.
2. Плюралізм: A.Z.Laski, B.Russel.
3. Інтернаціоналізм: Norman Angell: "The Great Illusion".
4. Теорія компромісу: L.P.Hobhouse: "Principles of Sociology".
5. Ідеалістичні теорії: Henri Jones i T.H.Green.

Подана тема (соціалізм) є площиною співпраці з Комісією дослідів підсвітської дійсності. На згадану тему є досить обширні публікації - згадати хоча б критику Маркса Шпайном. Над першою частиною ти хочемо зупинятись тільки з історичного обов'язку, присвячуячи на-

більшу увагу актуальному для української економіки аграрному сопіялізму. Беручи дану тему, як цілість, слід відмітити важливість ії другої частини. І тут, - виходячи з заложень українського національізму, - мусимо знайти відповідний критерій оцінки поданого питання.

Ми свідомі того, що поданий матеріал не вичерпує цілком запроектованої проблематики. Своєю спробою проекту нам чимо викликати зацікавлення порушеними темами. Ми переконані, що річева дискусія доповнить згадані недомагання пляну. Узгіднивши наші думки, зможемо взятися до праці.

Адреса керівника Економічної Комісії:
BOHDAN WYNAR, MUNCHEN 23, Ungererstraße 56/III.

-----000000-----

У СІЧІ
ВІДОВЛІ
УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ
ІМПРЕЗ

(б) ЕРЛЯНГЕН. УСТ "Січ" в Ерлангені - це відносно молода клітина. На Загальних Зборах, скликаних ініціативною групою 3 травня 1949 р. схвалено статут товариства та вибрано тимчасовий Провід.

Станово УСТ "Січ" в Ерлангені підлягає Українській Студентській Громаді Ерланген, і на цьому ґрунті провадить культурно-освітню працю. Із перших імпрез Т-ва слід згадати реферат д-ра Богдана Феденка на тему "Європейський Рух" (14.7.1949).

Товариство нараховує тепер 18 членів, одиниці вибирають із Німеччини, все ж надежить сподіватися, що праця Т-ва з початком зимового семестру покращиться. Зараз Т-во стсіть перед Загальними Зборами, які підсумують пророблену працю та розглянуть основні напрямки роботи наступної каденції.

-----0-----

СЕКЦІЯ "НАЦІОНАЛЬНОГО СОЛІДАРИЗМУ" ПРИ УСТ "СІЧ" В ГРАЦУ. Секція заснована на ширших установчих сходинах УСТ "Січ" в Грацу 25.2.1949. В склад Управи Секції вийшли члени УСТ, що протягом трьох років свого перебування в Грацу не цуралися ні культурно-освітньої, ні громадської, ані організаційної роботи. Голова Управи, друг Середович, підкорсив, що середовище, яке згуртувалося в Секції, ніколи нікому не накидало своїх переконань і не монополізувало праці на Грацькому терені, та застерігся від такої постановки роботи серед українського студентства й на майбутнє.

На цих же Зборах друг Середович виголосив доповідь на тему "Національний Солідаризм", після якої розвинулася жива дискусія. В обміні думок порушено ряд ідеологічно-світоглядсих та програмових питань і намічено основні напрямні праці Секції на майбутнє. 2.3.1949 відбувся реферат Середовича на тему: "Політичні події". В біжучій каденції відсвятковано 10-ті роковини проголошення Самостійності Карпатської України (реферат Інж. І. Турянського), віштовано Академії для вшанування пам'яти сл. п. Отамана Симона Петлюри та полк. Свг. Коневальця (реферат виголосив А. Кобилко) та Листопадове Свято.

Секція чисельно зменшилась: третина членства (стало членів: 24) : земігрували. Віримо, що ці друзі і на нових теренах побуту знайдуть круг симпатиків світоглядової проблематики і продовжуватимуть початкову роботу.

Нетерпимі відносини, що заінтували від декількох місяців у Грацькій Студентській Громаді - УСТ "Січ", що є найстаршим українським с:

дентським Товариством, негативно відбилися й на праці низових клітнин УСТ, в тому числі й Секції "Національного Солідаризму".

Віримо, однак, що цей стан переходовий, до загалу членства УСТ "Січ" усвідомить собі ризико нерозважної гри, що зветься "бути чи не бути УСТ "Січ" в Греці". Пора засудити злочинні амбіції невідповідальних одиниць, які діють за принципом - "як не буде нашої, то не треба ніякої", що посміли покласти долю Товариства на чужу карту!.

---0---

(бв) ІМЧЕН. Кожний спостерігач запримітить певну депресійну інерцію суспільно-громадської праці, що може найбільше марантно проявляється в найбільшому осередку українського студентства на еміграції - Мюнхені. Мюнхенська "Січ", найбільш чисельна клітника "Зарева" Очевидно, згаданий нездоровий симптом позначився і на праці нашого Товариства. І хоча виколошенні рефератів, як, наприклад, реферат про філологічну тему: "Німецька література", користувалися великим успіхом серед студентства, Мюнхенській клітниці треба знайти ірву спроби розв'язання саціавлення студентства ідеологічною проблематикою, передусім серед т.зв. неоформлених студентів, які не є членами жодного із іонуючих на терені Мюнхена ідеологічних угруповань. Однією з таких спроб було півнечне "новум", запроектоване геперішньою Управою. Шляхом улаштування товарицьких вечірок і спільніх прогулянок ми хотімо більш сформувати власне членство, вилекати в ньому специфічне січове товарицьке співжиття, на зовнішнім терені притягнення нових симпатиків. І можна ствердити, що запроектовані плани частково переведений в життя. Відбулося кілька спільніх прогулянок, на яких січовики не старались замикатись у свою нутрі - їх улаштовували здебільшого з іншими товариствами, як, наприклад, прогулянка січовиків з УСТ Німецького університету на Венцельштайн. І може саме тому Мюнхенові треба гавдачувати, що "Січ" відносно до інших товариств і надалі зростає. Хоча квантитативно членство нашої клітини, у зв'язку з численним виїздом товариців, поменшало, можемо похвалитись, що новий нарибок українського студентства (абсолютенти гімназій) є в переважній більшості членами нашого Товариства.

Перед Управою Товариства стоять поважні завдання. Піднести певний застій студентського Мюнхенського осередку, застосовуючи при тому інші форми проводеної праці. За три роки нашої діяльності ми добились соріозних успіхів, можемо ствердити - творимо одно з найкраще чітко оформленіх середовищ студентства Мюнхену.

Подаємо інформативним порядком декілька репортажів із улаштованих інпрез Мюнхенського клітників.

ЗУСТРІЧ ІЗ ДРОФ.Д-РОМ О.ГРАНОВСЬКИМ

(пс). У четвер, 28 липня 1949 р. УСТНС "Січ" у Мюнхені власну відбуло зустріч з проф. д-ром Олександром Неприцьким-Грановським, що саме відвідав свою подорож по Європі, з українським студентством Мюнхену. В зустрічі взяло участь біля 200 студентів, українських професорів і громадян.

У двогодинній доповіді, насамперед, ознайомив Дорогий Гість студентство з життям у ЗДА, а зокрема зупинився над співжиттям одиниць-громадян і суспільно-громадських та партійно-політичних спільнот. Попри гідності людини, пошана її думки та право публічно висловлювати її - це основні ознаки американської демократії. Кимоволі перейшов до порівняння взаємовідносин в українському суспільно-громадському та партійно-політичному житті. Він виразно осудив братобідство, вну рішній терор, нетolerантність і непошанування чужих поглядів. В основ

ній частині доповіді познайомив Дорогий Гість студентство із студійними можливостями в ЗДА, із структурою американського піділчнинства, а закінчив її признанням для українського студентства за його дотеперішні досягнення на еміграції, та закликом продовжувати студії, не дивлячись на щоденні клопоти, і далі працювати науково і на нових місцях поселення. Вивчивши мову, у ЗДА можна належно влаштуватися, продовжувати студії та науково працювати. Але це ви магає уміння і серйозної постави.

Пізньюї ночі (23.30 год.) студентство розходилося з Фюріхшуле з вдячністю за одержані інформації та підкріплена на дусі поставою, свіжістю та великою відданістю українській сираві Голови Організації Державного Відродження України - проф. д-ра Олександра Неприцького-Грановського.

---0---

ПІЗНАВАЙМО ЧУКИНУ

ЕКСКУРСІЯ ДО СЕРЕДНЬОВІЧНОГО РОТТЕНБУРГУ. (пс). 24 і 25 вересня 1949 р., з ініціативи історичної комісії "Зарева", УСТНС "Січ" у Мюнхені влаштувало екскурсію до збереженого середньовічного "вільного міста" Роттенбург об дер Тавбер (провінція Штальфранкен).

Це місто заслуговує на увагу не тільки з огляду на свій стиль, але, і то насамперед, з огляду на збереження традицій і стилю життя міщан. Всі важливі будівлі з часів від ХІІ-ХІІІ сторіч збережені, включно з міськими мурами, що були збудовані в рр. 1350-1380. Роттенбург об дер Тавбер - це, власне, місто-музей, хоч мешканці його рішуче заперечують це, заявляючи свою вірність традиції своїм предкам. Вони бо замежкають ці середньовічні будинки на кожні Зелені Свята та при надзвичайних нагодах (зажди о 3 годині попол.!!), танцюють на міській площі свій середньовічний вівчарський танець (шефер-танц), а що дня в час між 12.30 - 13 год. на всі сторони світу з ратуші капеля грає спеціальні мелодії. Так само звійло в традицію, що церковний шлюб (а в Роттенбурзі без нього не заключуються подружжя!!!) береться тільки в цей час і під супровід цілої капелі.

Окремі важливі середньовічні будівлі, до цілком збереглися, не заторкуємо тут, бо це вимагало б спеціальної обробки. Допоручаємо, однак, кожному, хто бажає пізнати середньовічний устрій вільних міст і їхню культуру, відвідати Роттенбург об дер Тавбер, бо настільки збереженого другого середньовічного міста нема в світі!

---0---

ЗУСТРІЧ НАД БОДЕНСЬКИМ ОЗЕРОМ. (пс). 8 і 9 жовтня 1949 р., з ініціативи УСТНС "Січ" у Мюнхені, влаштовано зустріч членства клітини ЗАРЕВА над Боденським озером.

Не дивлячись на тяжке матеріальне становище, прибуло 18 учасників із Мюнхену, Ерлангену і Лайпцигу. Першого дня учасники оглянули всі варти уваги об'єкти в Ліндав та відбули вечірню прогуллянку на озеро біля Кросбронну. Дружня атмосфера, добрий настрій, вечірня пісня на озеро і товариські гри залишаються пам'яті учасників.

Другого дня відбуло поїздку кораблем до Констанци. На жаль, короткий час не дозволив оглянути всі важливі історичні об'єкти. Зате найважливіші з них: камінь Гусс, Конзіль і Мюнстер оглянуто. Крім свого гарного розташування, Констанца відома тим, що в рр. 1414-18 тут відбувався 16-й Конзіль Католицької Церкви, скликаний папою Іоанном XXIII-м. Конзіль мав троє основних завдань: 1) довести до ліквідації

церковної схизми (1370 р. французькі кардинали, крім існуючого Римського папи Урбана VI, ще й свого папу - Клемента VII, з осідком в Авіньйоні у Франції, а на Конзілі в Пізі 1409 р. дійшло до заіскування ще третього папи), 2) ліквідувати чеського проповідника Івана Гуса і 3) зреформувати католицьку Церкву. В цьому Конзілі брали участь 18.000 учасників!

Перше засідання до деякої міри довершено, над третім, власне, передено до порядку денноного, бо за домагання з боку Англії і Чехії перевести реформи в католицькій Церкві дnia 6 липня 1415 р. засуджено Івана Гуса і спалено на вогнищі.

Дерев'яний дім, що в кіюму відбувався Конзіль, збережений у добруму стані й є в користуванні (збори і ресторани), а на місці спалення Івана Гуса поставлено величавий природний камінь-скелю. До цих місць приходить кожний відвідувач Констанції.

---o---

(пс.). ЗУСТРІЧ З ІНЖЕНЕРОМ ДИМІТРОМ АНДРІЄВСЬКИМ. - У вівторок, 8 листопада 1943 року, УСТНС "Січ" у Мюнхені влаштувало зустріч мюнхенського українського студентства з визначним українським націоналістичним діячем і членом УНРади, інж. Дмитром Андрієвським. У східинах узяло участь біля 150 студентів (-ок), українських професорів і громадських та політичних діячів.

Інж. Дм. Андрієвський виголосив доповідь, по своїй спеціальності на тему "Українська проблема в сучасній міжнародній політиці". До теми підходив, як практичний політик, а тези свої базував на сучасній дійсності та на власному досвіді з довголітньої діяльності в діяниці міжнародної політики, а безперебійних поїздок по багатьох країнах світу по другій світовій війні, зокрема.

Доповідь побудував на базі трьох основних наших атрибутів: СУВЕРЕННА СОБОРНА ДЕРЖАВА.

1) Українська Советська Соціалістична Республіка (УССР) фактично існує на сьогодні, як українська держава. Це та сама Українська Держава, що зроджена була Українською Національною Революцією в 1917-20 рр., а зокрема - проголошена Ш-м і ІУ-м Універсалами. В цій Українській Державі відбулося кілька переворотів, від Скоропадського почавши, на накиненні своєї влади московськими большевиками скінчивши.

2) Здобута Українською Національною Революцією СУВЕРЕННІСТЬ Української Нації формально була визнана суб'єктами міжнародної політики, а прийняттям України в члені ООН цю суверенність Українського Народу формально-правно визнають поково. Тому на міжнародному Форумі нам уже не потрібно більше боротися за своє право самовизначення, бо Український Народ самовизначив себе в огні й бурі Революції 1917-20 рр. Це на міжнародному Форумі. Але ФАКТИНОЇ СУВЕРЕННІСТІ Україна зараз не має. Вона ганебно гноблена московським большевизмом, що накинув Україні свою владу.

Основним завданням української визвольної політики є: скинути насадженій Москвою, режим, зірвати з Москвою і зорганізувати Українську Державу згідно з золею Українського Народу.

3) Тоді, як самостійність України (в обкосних кордонах) знаходить визнання серед більшості наших сусідів, то СОБОРНІСТЬ має знано більше ворогів. Чомусь кожен із наших сусідів претендує на ме-

шу чи більшу частину української етнографічної території. Але Україна за ніяких умов не повинна віддавати своєї території сусідам.

В другій частині доповіді прелегент з "ясував наставлення громадян окремих важливіших країн світу до української визвольної боротьби. Зокрема, зупинився над Рухом Об'єднаної Європи.

Закінчив свою доповідь інж. Андрієвський закликом до налаштування внутрішньо-політичних відносин, бо лише тоді дозволить нас до міжнародної пахівниці, а до гри на мій почин дбало підготуватися українська молодь.

По доповіді виникла жива дискусія. Зокрема, варті уваги були речі з виступу доктора В. Янова і д-ра В. Наркуся. В загальному дискутанти погоджувалися з висунутими прелегентом тезами.

Доповідь була дуже цікава, багато проблематична і вказувала на конечність переключити закордонну політику наших офіційних чинників на нові, реальніші рейки.

— 8 —

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕІ

До Тебе не раз звертались і все наскрізь звертаються речники різних українських середовищ, щоб переконати Тебе в правильності своєї політичної лінії та перетягти в свій гурт. Багатьом надокутила ця метушня, і ми твердо переконані, що Ти зустрічаєш цей заклик із таким же упередженням. Все ж ми хочемо промовити до Твоєї терпеливості.

Не будемо переконувати Тебе в своїй єдиноправильності і непомильності, а ні перетягти на свій бік. Ставимо перед собою скромну мету: дослігти сбігу думок того молодого елементу, що не відгороджує себе від свого оточення колючим дротом інертності. І для таких це слово.

Самий факт нашого недобровільного перебування поза межами Батьківщини, в середовищах чужих народів, ставить перед нами цілий ряд проблем, що на них треба знайти відповідь. Чому ми не вертаємося здома? Чому ми не маємо власної держави, як інші, щасливі від нас, народи? Що мусить знати кожний член покровленої нації? Як він мусить поступати? — і т.д. і т.д. Цих питань безліч, і з ними пов'язане наше майбутнє існування в більшій чи меншій мірі.

І замість того, щоб устрівати в партійно-політичні спори й витрачати енергію на непотрібні сварки, ми вирішили присвятити увагу дослідженням нашої, такої багатої, а так бідно розробленої, проблематики. Для цієї мети чотири (згодом іх буде більше) осередки відбули 28-29 травня ц.р. в одному з міст Західної Європи, свій Юніверситет і покликали до життя ідеологічну Централю "ЗАРЕВО", що гуртує українську націоналістичну молодь. Але це не означає, що лише молодь із цим світоглядово-ідеологічним заложенням має місце в наших рядах. Завдань і проблем, що чекають свого розв'язання, існує надто багато, і кожний, хоч би які були його погляди, може, ба мусить допомогти нам шукати правду, тим більше, що кожній думаччій людині не раз і не два насуваються різні питання, на які вона не завжди могла сама знайти відповідь.

Ти хочеш бути в наших рядах? Вітаємо Тебе! Не хочеш себе зв'язувати організаційними умками? Тоді привітаемо Твою співпрацю з

